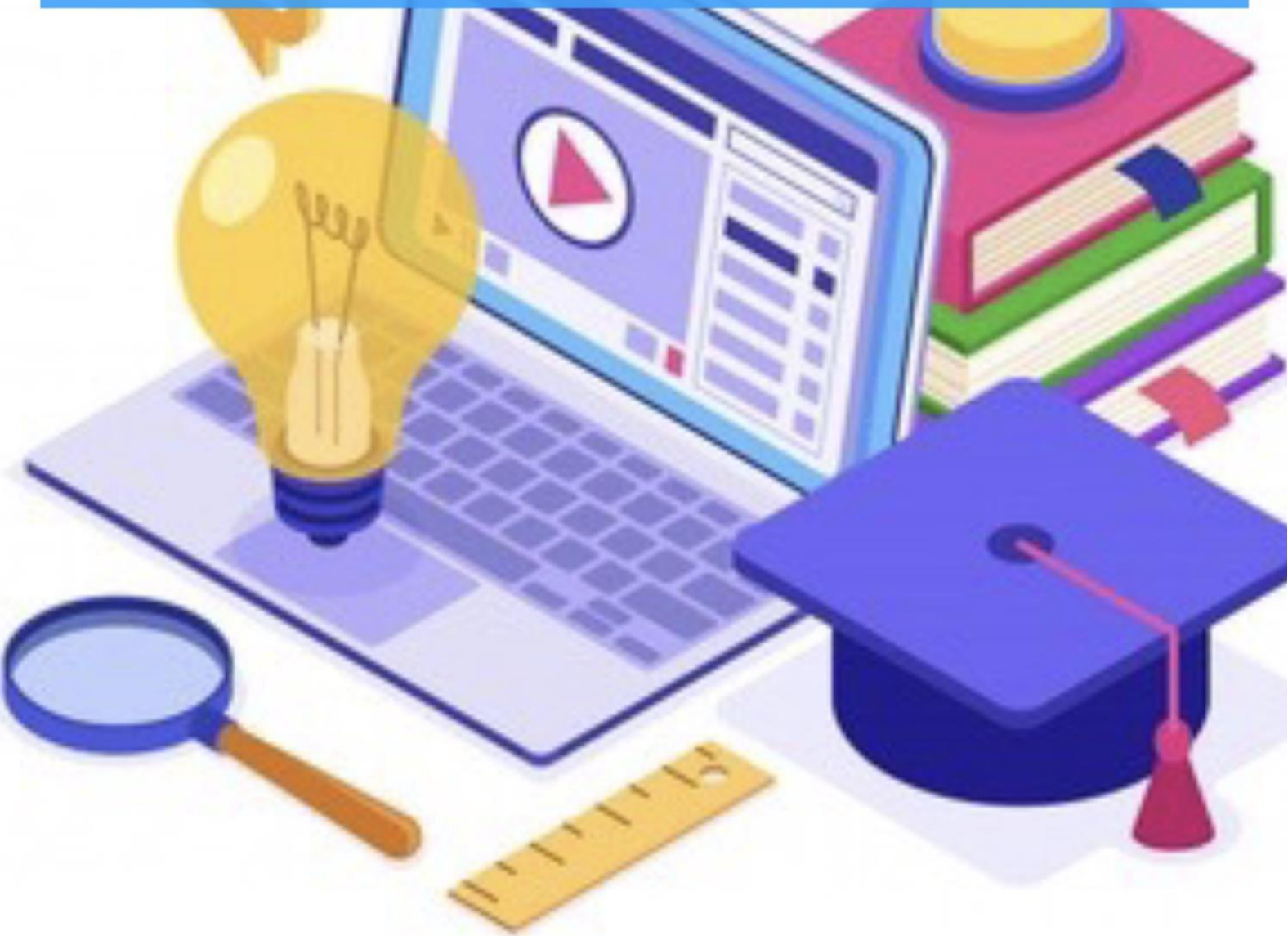

TASQUES DE LA SETMANA DEL 1 AL 5 DE JUNY

5É DE PRIMÀRIA

Bon dia a tots,

Una setmana més anem a continuar la rutina de treball, esperem que vaja tot bé. Ja queda molt poc per acabar el curs més estrany que mai hem viscut, però amb paciència anem a eixir d'aquesta situació i esperem que el proper curs tot estiga normalitzat.

Aquesta setmana us enviem el tema 2 de Naturals per a repassar els continguts, també unes fitxes de castellà i valencià per a consolidar els continguts del primer i segon trimestre.

Ànim ja queda menys.

Una abraçada.

Les tutores

ACTIVITATS MATEMÀTIQUES 5é

Al següent enllaç teniu les activitats de matemàtiques per a la setmana del 1 AL 5 de JUNY.

<https://drive.google.com/file/d/1MJldAbZOY9m0USPq9jkr2FzxLVGypWeR/view?usp=sharing>

MÚSICA

(semana del 1 al 5 de junio)

Esta semana vamos a empezar a trabajar la **ÚLTIMA CANCIÓN DE FLAUTA** de este curso. La conoces muy bien...se trata de "OLD TEXAS".

VIDEO: <https://www.youtube.com/watch?v=jvGINcq4fU8>

Ya sabes cómo debes trabajar.

1. Mira el video por lo menos 2 veces para recordar (aunque no creo que sea muy necesario) la melodía.
2. Coge la flauta y apóyala en la barbilla. Ahora vuelve a poner el vídeo y ves colocando los dedos en la flauta sin tocar: ¡haz playback! Si no puedes hacerla entera, no pasa nada: practica la canción por pequeños fragmentos.
3. Cuando los dedos ya sepan dónde deben ir, es el momento de empezar a tocar ¡SIN PITOS!

RECUERDA: 1. ¡TOCA SIEMPRE PIANO , ES UNA FLAUTA DULCE!

2. PUEDES BAJAR EL TEMPO DE LA CANCIÓN SI VA DEMASIADO RÁPIDA PARA TI.

¡Ánimo y a por ella!

EDUCACIÓ FÍSICA

Activitats d'EF (setmana de l'1 al 5 de juny).

Salutacions a tots/es.

Com va tot? Ja va fent caloret i ja podem eixir a qualsevol hora a fer activitat física al carrer. Aproveiteu per a fer vida activa. Aquesta setmana vos propose **unes activitats de tonificació del cos amb Jumanji Fitness Challenge**. En aquesta activitat de tonificació ja sabeu que teniu que triar quina de les opcions proposada pel personatge voleu fer durant el temps enrere. L'altra activitat és un **ball anomenat Cristina** que de segur que ja conegeu.

- **Activitats de tonificació del cos amb Jumanji.**
 - **Jumanji Fitness Challenge - at home PE distance learning**
- **Ball de Cristina**
 - **Cristina - Maffio, Justin Quiles, Nacho ft. Shelow Shaq | FitDance Life**

<https://www.youtube.com/watch?v=FokWfHsqOqc>

<https://www.youtube.com/watch?v=iIep3kEveXw>

Ens vegem molt prompte. Víctor.

ANGLÉS

DILLUNS; Aquesta setmana repassarem el verb to be; abans de fer les activitats repassa el requadre. En la primera pregunta tens que escriure la forma correcta del verb to be, en la segona pregunta tens que tornar a escriure la frase però en forma negativa, i en la tercera pregunta tens que contestar a les preguntes mirant els dibuixos.

Verb to be

Affirmative / short form

I am	I'm
You are	You're
We are	We're
They are	They're
He is	He's
She is	She's
It is	It's

Negative / short form

I am not	I'm not
You are not	You aren't
We are not	We aren't
They are not	They aren't
He is not	He isn't
She is not	She isn't
It is not	It isn't

Interrogative

Am I?
Are you?
Are we?
Are they?
Is he?
Is she?
Is it?

Write in the correct Verb to be.

- Donna ____ my best friend.
- Ron and Dave ____ brother and sister.
- My grandmother ____ 90 year old.
- You ____ a good student.
- My house ____ very pretty.
- I ____ not at home.
- Dan and I ____ in school right now.
- My book ____ 300 pages long.
- My friends ____ funny.
- The children ____ at a summer camp.

Rewrite the sentences in the negative form.

- Lilly and Sean are on vacation. _____
- Ben is hungry right now. _____
- My mother is a teacher. _____
- I am at the cinema. _____
- It is about to rain today. _____
- The books are heavy. _____
- They are poor. _____
- The kitchen is clean. _____

Answer the questions according to the pictures:

- Is it a sunny day? Yes, it is.
- Is the bag heavy? _____
- Are the trees short? _____
- Is the car purple? _____
- Are they at a restaurant? _____
- Are the glasses empty? _____
- Is the coffee hot? _____
- Is the snake long? _____
- Are the puppies cute? _____

DIMARTS: També repassarem els personal pronouns, en l'activitat tens que escriure el pronom personal que corresponga.

PERSONAL PRONOUNS

I

SHE

YOU

HE

IT

THEY

WE

YOU

☺ WRITE THE CORRECT PERSONAL PRONOUN

1. Vanessa _____
2. Peter _____
3. Elvis and Sophia _____
4. Violin _____
you _____
5. Susan _____
6. My mother _____
7. Tiger _____
8. Charlie and Paul _____
9. Table _____
10. Emmy and Any _____
11. Mary and me _____
12. My friends _____
13. Banana _____
14. Julie and Maggie _____

16. Snake _____
17. My sister _____
18. Dictionary _____
19. Mr. Brown and _____
20. Rabbit _____
- 21 Woman _____
22. The boy _____
- 23, The trees _____
24. The house _____
25. Man _____
- 26.the dog _____
- 27.Juan and you _____
- 28.my grandfather _____
29. Computer _____

DIMECRES; En aquestes activitats anem a repassar el verb to have en present, repassarem el requadre abans de fer les activitats. En la primera pregunta teniu que omplir els buits amb have o has segons corresponga, en la segona activitat teniu que tornar a escriure les frases però en forma negativa i en la tercera pregunta teniu que escriure una pregunta que li baixa bé a la contestació que hi ha.

Present simple verb to have

To have

To have

affirmative		negative	negative	interrogative	Short answers.	Short answers
Long form	Short form	Long form	Short form			
I have	I've	I have not	I haven't	Have I.....?	Yes, I have.	No, I haven't.
You have	You've	You have not	You haven't	Have you....?	Yes, you have.	No, you haven't.
She has	She's	She has not	She hasn't	Has she.....?	Yes, she has.	No, she hasn't.
He has	He's	He has not	He hasn't	Has he?	Yes, he has	No, he hasn't.
It has	It's	It has not	It hasn't	Has it.....?	Yes, it has	No, it hasn't.
We have	We've	We have not	We haven't	Have we?	Yes, we have	No, we haven't.
They have	They've	They have not	They haven't	Have they ...?	Yes, they have.	No, they haven't.

Complete with have or has.

- Mumlong fair hair.
- Dadblue eyes.
- My brothercurly dark hair.
- Ishort wavy hair
- They Curly hair.
- We green eyes.
- Ben and Ia big nose.
- Samy and Claraglasses.

Turn into negative these sentences.

- Grandpa has a thick moustache.
.....
- I have got green eyes.
.....
- Clara and I have long fair hair.
.....
- They have English at 8:30.
.....

Find questions to these answers.

-? Yes, I have two dogs.
-?Yes, Tommy has one leg.
-?No, we don't have Maths in the afternoon.
-? No,she hasn't got grey hair.

There is y There are en inglés

Ambas expresiones significan HAY en español. La diferencia es:

There is

Se usa con complemento **SINGULAR** (una cosa, persona, lugar, etc.)

- ⊕ There is a chair in the kitchen / Hay una silla en la cocina
- ⊖ There isn't a chair in the kitchen / No hay un silla en la cocina
- ⊙ Is there a chair in the kitchen? / ¿Hay una silla en la cocina?

Si quieres aprender inglés GRATIS, ve a:
www.aprenderinglesrapidoysfacil.com

There are

Se usa con complemento **PLURAL** (2 o más cosas, personas, lugares, etc.)

- ⊕ There are 3 chairs in the kitchen / Hay 3 sillas en la cocina
- ⊖ There aren't 3 chairs in the kitchen / No hay 3 sillas en la cocina
- ⊙ Are there 3 chairs in the kitchen? / ¿Hay 3 sillas en la cocina?

THERE IS - THERE ISN'T THERE ARE - THERE AREN'T

1. Look at the picture and complete the sentences:

1. _____ a boy in the living room.
2. _____ a dog in the living room.
3. _____ two plants in the living room.
4. _____ two sofas in the living room.
5. _____ books in the living room.
6. _____ four tables in the living room.

DIVENDRES;En aquesta activitat on line també repassarem el there is-there are, envieu-me els resultats al meu correu; cristinadaras@hotmail.com.

<https://www.liveworksheets.com/na601gy> (there is- there are)

Name: _____

Forests

Forests are parts of the world that have a lot of trees. Some forests are smaller than others, but a popular characteristic of all forest is to have lots of trees and vegetation, or plant life. In a forest, there are tons of different trees, plants, and animals. Animals in a forest range from different types of mammals, birds, and insects. One of the most popular types of forests are rain forests. Other types of forests are deciduous forests, taiga forests, and coniferous forests.

1. What does vegetation mean?

2. What kind of animals are in a forest?

3. Name two types of forests.

4. What is a popular character of all forests?

© 2004, 2005, 2006

Anem a treballar la comprensió del text, llig el text i contesta a les preguntes.

SOLUCIONS;

DILLUNS:

1)1-is, 2- are, 3- is,4- are, 5- is, 6- are, 7- are, 8-is,9-are.

2)1-aren't,2- isn't,3-am not, 4-isn't, 5- aren't, 6- aren't, 7- isn. T.

3)1-yes, it is, 2- no, they aren't,3- no, it isn't,4-yes, they are,5-no, they aren't,6-yes, it,7-yes, it is,8-yes, they are.

DIMARTS;

1-she,2-he,3-they,4-it,5-she,6-she,7-it,8- they,9-it,10-they,11-we,,12-they,13-it,14-they,15-it,16-she,17-it,18-you,19-it,20-she,21-he,22-they, 23-it,24-he,25-it,26-you,27-she,28-it

DIMECRES;

- 1- has,2- has, 3-ha,4-have,5-have,6-have,7-have,8-have.
- 1-hasn't,2-haven't,3-haven't,4-haven't.
- 1-Have you got dogs? 2-Has he got one leg?

3-Have you got Maths today?4-Has she got grey hair?

DIJOURS;

There is , there isn't, there are, there aren't,there are, there aren't.

DIVENDRES;

- Vegetations means that there are a lot of trees and plants.
- Mammals, birds and insects.
- Coniferous forests and deciduous forests.
- Rain forests.

tema 2 de Naturals "ELS ECOSISTEMES"

Què és un ecosistema

El conjunt d'éssers vius que habiten la Terra s'anomena **biosfera**. Els éssers vius de la biosfera conviuen en nombrosos ecosistemes.

Un **ecosistema** és un conjunt format per tres elements: un lloc i les seues condicions físiques (**el biòtop**), els éssers vius que l'habituen (**la biocenosi**) i les **diverses relacions** que s'hi donen.

El biòtop

El **biòtop** està format pels **components no vius** de l'ecosistema, com les roques, l'aigua, l'aire o la llum, i per unes condicions de temperatura, humitat, altitud, profunditat...

Segons les característiques del seu biòtop, els ecosistemes poden ser de tres tipus: **aquàtics**, **terrestres** i **mixtos** (els que estan en zones de contacte entre la terra i l'aigua).

La biocenosi

La **biocenosi** o **comunitat** és el conjunt d'éssers vius que conviuen en un ecosistema.

En qualsevol ecosistema hi ha diverses espècies d'éssers vius. Per exemple, en un llac hi ha joncs, canyís, carpes, agrons, microbis...

S'anomena **població** el conjunt d'éssers vius de la mateixa espècie presents en una biocenosi.

Les relacions en l'ecosistema

En un ecosistema, tots els elements estan relacionats i depenen els uns dels altres.

Mentre no es produïsquen canvis bruscos en els elements de l'ecosistema, aquest es manté en **equilibri**. Quan hi ha equilibri, les relacions són estables i permeten la supervivència de les distintes poblacions.

Aquest equilibri es pot perdre quan es produïxen canvis bruscos en les condicions del biòtop o en la biocenosi.

Components d'un ecosistema

Biòtop: components no vius de l'ecosistema.

Biocenosi: conjunt d'éssers vius d'un ecosistema.

Ecosistema

Ecosistema = biòtop + biocenosi + relacions

Comprèn, pensa...

- 1 Agafa la il·lustració com a model:
 - a) Descriu com és el biòtop de la imatge indicant quins elements el conformen.
 - b) Detalla una relació d'un dels éssers vius amb el biòtop i una altra relació entre dos éssers vius.

Ecosistema de praderia

Característic de zones de clima continental amb hiverns molt freds, estius calorosos i precipitacions abundants, però molt intermitents.

Treballa amb la imatge

- a Observa la imatge superior; és un ecosistema de praderia. Descriu el biòtop, la biocenosi i les relacions que pots deduir en aquest ecosistema.
- b **Què passaria si...?** Digues què passaria si es produïren aquests canvis en l'ecosistema de la imatge.
 - a) Una sequera prolongada reduïx l'aigua disponible als tolls xicotets.
 - b) Els animals que s'alimenten d'herba patixen una malaltia i desapareixen.
 - c) Els animals carnívors patixen una malaltia i desapareixen.
- c Busca en un diccionari la definició d'«hàbitat», escriu-la en el quadern i explica en què es diferencia del concepte de «biòtop». Inventa una frase, relacionada amb la imatge, en la qual utilitzes aquesta paraula.
- d Tria un dels animals de la imatge, busca'n informació i explica en quins llocs habita, de què s'alimenta, etc.

Aprenem a fer un fullet i decidim com serà el nostre.

Formeu grups de 3 o 4 companys i companyes.

Aconseguiu alguns fullets publicitaris informatius de grandàries i formes distintes, i observeu com s'hi presenta la informació. Decidiu com serà el vostre fullet, quins materials utilitzareu, si el fareu usant un processador de textos o si l'escriureu a mà, etc.

anayaeducacion.es Pots fer el fullet en format digital utilitzant el processador de textos. Per a això, consulta «Com utilitzar el processador de textos» en «Recursos per a cada unitat» del banc de recursos.

Les relacions alimentàries

Els aliments en l'ecosistema

Tots els éssers vius prenen aliments de l'ecosistema del qual formen part. Per a això, es relacionen amb components del biòtop i de la biocenosi. Per exemple, una planta, amb l'aigua i la llum; un lleó, amb els animals que caça. Són les anomenades **relacions alimentàries** de l'ecosistema.

Productors, consumidors i descomponedors

Segons la forma d'obtenir l'aliment en l'ecosistema, hi ha tres tipus d'éssers vius: els **productors**, els **consumidors** i els **descomponedors**.

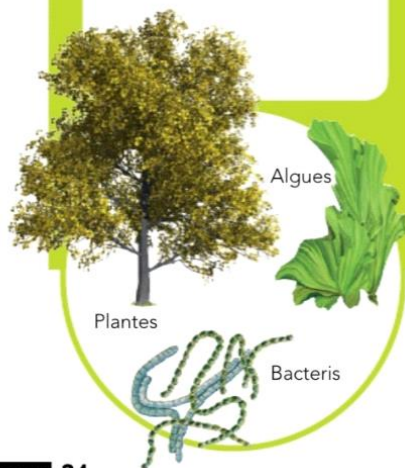
En un ecosistema en equilibri, les relacions alimentàries es mantenen més o menys estables. Això suposa que sempre hi ha suficients productors, consumidors i descomponedors.

Comprén, pensa...

- 1 Recorda els cinc regnes d'éssers vius i respon aquestes preguntes:
 - a) Quin regne està format només per éssers productors? Quin tipus de nutrició tenen?
 - b) Quin regne està format només per éssers consumidors? Quin tipus de nutrició tenen?
 - c) Quins regnes estan formats per éssers descomponedors? Quin tipus de nutrició tenen?

Els productors

Són les plantes, les algues o certs bacteris. La seua nutrició és **autòtrofa**: fabriquen els seus aliments mitjançant la fotosíntesi a partir d'aigua, minerals, diòxid de carboni i llum solar, que prenen del medi físic de l'ecosistema.

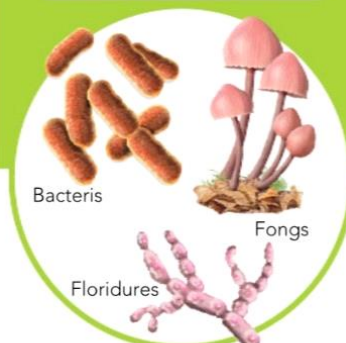
Els consumidors

Són els animals i alguns protoctists. La seua nutrició és **heteròtrofa**: s'han d'alimentar d'altres éssers vius. En aquest grup trobem herbívors (s'alimenten de productors), carnívors (devoren altres consumidors) o omnívors (s'alimenten de productors, de consumidors i fins i tot de descomponedors).

Els descomponedors

Són els fongs i alguns bacteris. La seua nutrició és **heteròtrofa**: s'alimenten de restes de plantes i d'animals, i els descomponen en aigua, minerals i gasos com el diòxid de carboni. Deixen aquestes substàncies en l'aire o en l'aigua, on els productors les poden tornar a utilitzar.

Cadenes i xarxes alimentàries

Les relacions alimentàries d'un ecosistema es poden representar en forma d'esquemes anomenats **cadenes alimentàries**.

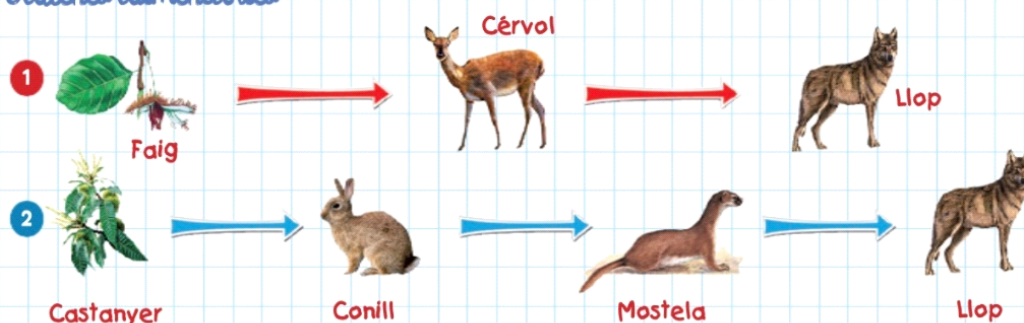
En una cadena alimentària s'indica amb fletxes de què s'alimenta un ésser viu. Per exemple, serp → àguila significa que l'àguila s'alimenta de la serp.

Com que cada organisme sol tindre diferents fonts d'aliment, les cadenes alimentàries tenen diverses ramificacions que formen una **xarxa alimentària**. Aquests gràfics són més pròxims a la realitat.

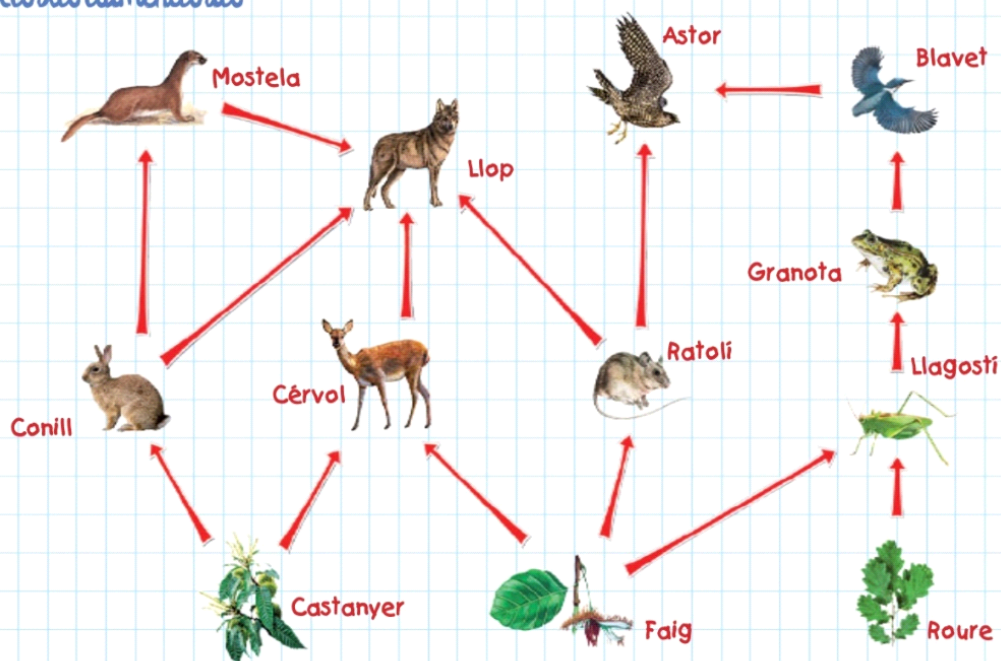
Treballa amb la imatge

- Descriu amb paraules teues les relacions alimentàries que s'han representat en les dues cadenes alimentàries de la imatge.
- Basant-te en la xarxa alimentària de la imatge com a model, forma una xarxa alimentària amb aquests éssers vius: mussol, talp, ratolí, cuc de terra, alzina (bellotes), castanyer (castanyes).

Cadenes alimentàries

Xarxa alimentària

La classificació dels ecosistemes

Els ecosistemes es poden descriure i classificar seguint criteris diferents, com la grandària o extensió, l'origen o les característiques del seu biòtop.

Així, els ecosistemes poden ser:

Segons la grandària o extensió:

- **Xicotets.** Per exemple, un cossioli, un toll xicotet, un tronc d'un arbre caigut, etc.
- **Grans.** Per exemple, un desert, una selva o una sabana.

Segons l'origen:

- **Naturals.** Quasi no es veuen modificats per l'acció de les persones. Per exemple, les selves o els fons oceànics.
- **Artificials.** Han sigut creats o modificats per l'acció humana. Per exemple, els camps de cultiu o els parcs d'una ciutat.

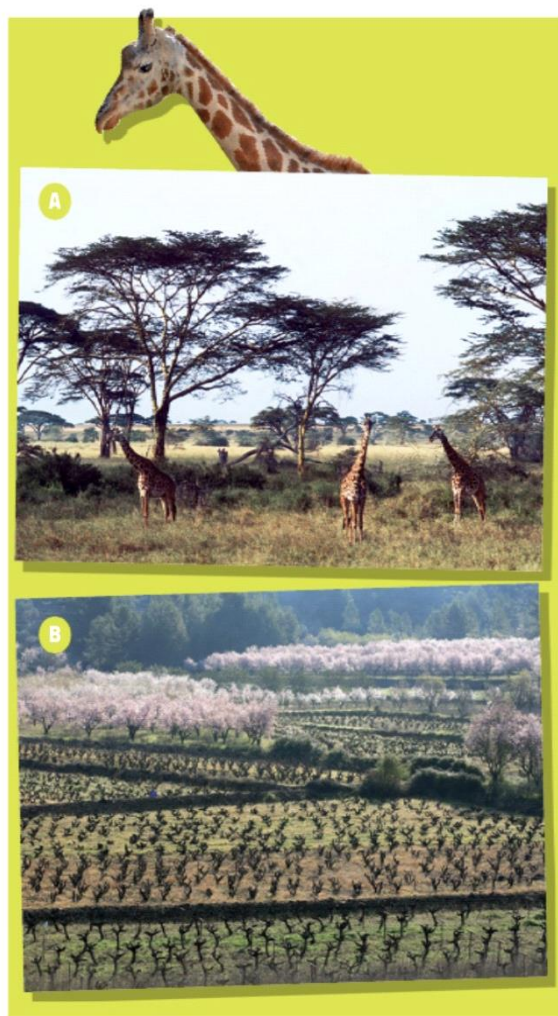
Segons les característiques del biòtop:

- **Aquàtics.** El seu biòtop està submergit en l'aigua. N'hi ha en rius, llacs, llacunes o tolls. Als oceans hi ha diferents ecosistemes: esculls de corall, fons rocosos, fosses abissals...
- **Terrestres.** El seu biòtop no està cobert per l'aigua, i varien molt segons el clima, l'altitud o l'abundància d'aigua. Són els boscos, les praderies, les selves, els deserts gelats...
- **Mixtos.** Estan a les zones on es troben la terra i l'aigua. Per exemple, les platges, els deltes, les riberes, els marenys...

Aquesta forma de classificació és la més utilitzada.

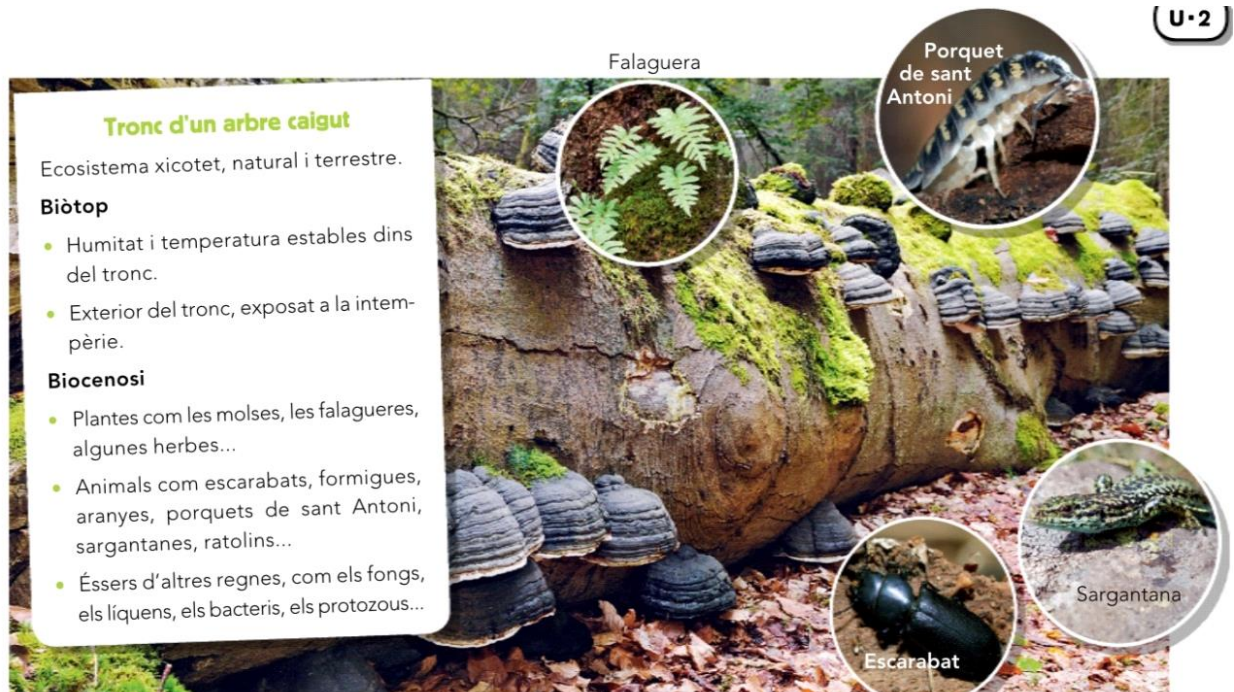

anayaeducacion.es Consulta el vídeo «Aprenc a observar medis» en «Recursos per a cada unitat».

Treballa amb la imatge 1

- Classifica els ecosistemes de les imatges segons si són grans o xicotets; naturals o artificials; aquàtics, terrestres o mixtos.
- Observa les fotografies dels diferents ecosistemes i escriu un text d'unes cinc línies expressant què et fa sentir cada un.

Tronc d'un arbre caigut

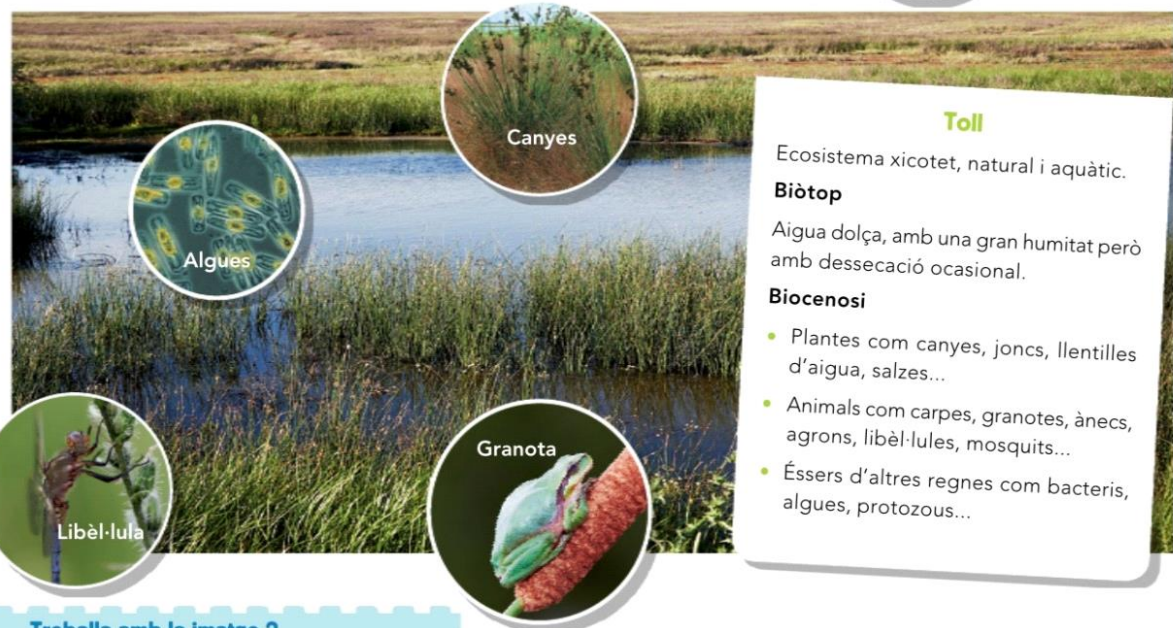
Ecosistema xicotet, natural i terrestre.

Biòtop

- Humitat i temperatura estables dins del tronc.
- Exterior del tronc, exposat a la intempèrie.

Biocenosi

- Plantes com les molses, les falagueres, algunes herbes...
- Animals com escarabats, formigues, aranyes, porquets de sant Antoni, sargantanes, ratolins...
- Éssers d'altres regnes, com els fongs, els líquens, els bacteris, els protozous...

Toll

Ecosistema xicotet, natural i aquàtic.

Biòtop

Aigua dolça, amb una gran humitat però amb dessecació ocasional.

Biocenosi

- Plantes com canyes, joncs, lletilles d'aigua, salzes...
- Animals com carpes, granotes, ànecs, agrons, libèl·lules, mosquits...
- Éssers d'altres regnes com bacteris, algues, protozous...

Treballa amb la imatge 2

- Justifica per què diem que el tronc d'un arbre caigut és un ecosistema xicotet, natural i terrestre.
- Explica aquesta frase: un arbre mort pot estar ple de vida. Raona la resposta.
- Forma una cadena alimentària amb els éssers vius que s'esmenten en l'ecosistema del tronc d'arbre caigut i una altra amb la de l'ecosistema del toll. Proposa una xarxa alimentària senzilla per a un dels dos ecosistemes.

Gavina

Sépia

Llissa

Alga

Planta de litoral

Litoral

Ecosistema gran, natural i mixt.

Biòtop

- Platges i penya-segats banyats per l'aigua salada.
- Clima suau i humit.
- Onatge.

Biocenosi

- Plantes com l'arenària, la salicòrnia, el card marí...
- Animals com la llissa, el pagre, la sépia, la gavina, el carranc, la pagellida...
- Éssers d'altres regnes com les algues (laminària, fucus...) i els bacteris.

Bosc (pinada)

Ecosistema gran, natural i terrestre.

Biòtop

- Sòl amb pocs nutrients. Poca aigua.
- Grans variacions climàtiques, amb hiverns freds i estius molt càlids.

Biocenosi

- Plantes com el pi, l'estepa, la falaguera, la molsa...
- Animals com el pinsà, el porc senglar, el liró, la processonària, la formiga roja, l'aranya...
- Éssers d'altres regnes com els líquens, els bolets, els bacteris...

Molsa

Bolet

Porc senglar

Processonària

Treballa amb la imatge 3

- Cita tres éssers productors i tres consumidors d'un ecosistema de litoral.
- Digues quins són els canvis més freqüents en el biòtop d'un ecosistema de litoral.
- Anomena tres éssers productors i tres de consumidors d'un ecosistema de bosc.
- Forma una cadena alimentària amb els éssers vius de l'ecosistema de bosc.

Ciutat

Ecosistema gran, artificial i terrestre.

Biòtop

- Abundància d'elements artificials com edificis, carrers, vehicles...
- Contaminació de l'aire i acumulació de fem.

Biocenosi

- Plantes ornamentals de distintes procedències als jardins i parcs.
- Animals adaptats a conviure amb l'ésser humà, com els gossos, els gats, els teuladins, la blanca... Algunes espècies es consideren plagues, com les panderoles, alguns rosegadors (rates i ratolins), els coloms, les cotorres...
- Éssers d'altres regnes, com els fongs, els bacteris...

Teuladi

Colom

Panderola

Plantes ornamentals

Treballa amb la imatge 4

Capítol numerats

Descriviu l'hàbitat d'aquests éssers vius de l'ecosistema de ciutat: coloms, teuladins, falcies i rates. Repartiu-vos el treball: cada persona, un animal.

Comprén, pensa...

- 1 Busca informació sobre les rieres i respon:
 - a) On podem trobar les rieres? Quin tipus d'ecosistema són?
 - b) Descriviu el biòtop d'aquests ecosistemes.
 - c) Cita deu éssers vius que formen la biocenosi de les rieres.
- 2 Imagina que has de muntar un aquari de grandària mitjana.
 - Pensa en com seria el biòtop que crearàs.
 - Cita les espècies d'éssers vius que hi podries introduir.
 - Descriviu algunes relacions que s'establirien en l'ecosistema.
 - Descriviu les accions que hauries de fer per a mantindre l'equilibri de l'ecosistema.

1 2 3 4

Triem un ecosistema i seleccionem dos éssers vius que hi visquen.

Penseu en un ecosistema que us agradaria que apareguera en el full. Pot ser un dels que acabeu d'estudiar o un altre del qual vulgueu investigar el biòtop i la biocenosi.

Elegiu dos éssers vius que formen part d'aquest ecosistema i esbrineu com s'alimenten i si servixen d'aliment a altres éssers vius. Dibuixeu alguna cadena alimentària en la qual estiguen presents els éssers vius que heu triat.

Incorporeu aquesta informació al vostre full.

Saps el que has de dur quan vas a observar éssers vius?

Una excursió al camp, al bosc o a algun medi natural permet observar éssers vius. Per a fer-ho amb eficàcia i seguretat, convé dur instruments i elements per tal d'aprofitar al màxim la visita.

Alguns instruments per a observar éssers vius

La lupa

Utilitza la lupa per a observar éssers xicotets o detalls de plantes. Situa-la prop del que vols observar i acostat-hi després els ulls. Procura que la lupa no concentre els rajos del sol sobre els objectes que observes, perquè els cremaria.

Els prismàtics

Utilitza'ls per a observar els animals que estan lluny. Localitza a simple vista el que vols observar i, sense deixar de mirar, posat els prismàtics als ulls. Així localitzaràs més fàcilment l'objectiu.

Una càmera de fotos

Fes fotos dels éssers vius que veges durant la visita al camp. Això et permetrà analitzar tranquil·lament cada fotografia i obtenir més informació. També podràs identificar alguns éssers vius amb l'ajuda d'una guia.

El visor d'aigua

T'ajudarà a observar éssers vius que estan davall de l'aigua de la mar, de tolls o de rierols. És una làmina de plàstic o de vidre transparent que aplanarà la superfície de l'aigua quan la poses damunt, fet que facilita la visió del fons. Podràs veure animals xicotets, com cullerots, peixos o invertebrats que viuen en l'aigua.

Consells útils per a preparar una excursió al camp

UTILITZA ROBA I CALÇAT APROPIATS

- Posa't pantalons curts o llargs de teles adequades (segons l'estació), camiseta de cotó que permeti la transpiració i calcetins també de cotó. Encara que siga estiu, convé que dugues sempre un jersei i un impermeable.
- Has de dur botes o sabates esportives, depenent de les condicions externes (fred, pluja, calor...), però sempre convé que la sola no siga llisa perquè s'agarre bé a les pedres.
- Usa gorres o barrets, segons que siga estiu o hivern, i guants per al fred.

PREPARA LA MOTXILLA ADEQUADAMENT

Alguns dels elements que no has d'oblidar posar en la motxilla són:

Crema de protecció solar i ulleres de sol.

Medicaments per a les picades d'insectes.

Una cantimplora o una botella amb aigua i menjar (una peça de fruita, fruita seca...).

Un mapa de la zona de la visita i una brúixola per a orientar-te.

Instruments per a observar els éssers vius (lupa, prismàtics, etc.), un quadern i un llapis per a fer anotacions.

Per seguretat, recordeu a l'adult que us acompanye que duga un telèfon mòbil amb càrrega suficient, per si sorgeix alguna emergència.

Una bossa per a guardar els residus que genereu durant l'excursió.

Posa-ho en pràctica

- 1 Imagina que vas d'excursió al camp amb els companys i les companyes de classe a fer observacions d'éssers vius. Elabora una llista amb les coses que duràs en la motxilla i amb la roba que creus que és més adequada segons l'estació en què et trobes.
- 2 Tria un lloc per a fer una excursió. Busca informació sobre les característiques de la zona i sobre els éssers vius que hi podràs trobar. Fes un informe amb l'itinerari que vols fer i en quins llocs podràs trobar els éssers vius característics del medi.

que
que
do-
ràs

Les persones i els ecosistemes

Alterem els ecosistemes

La nostra forma de vida actual deteriora i fins i tot destrueix nombrosos ecosistemes i provoca, també, danys irreparables al planeta.

Moltes activitats humanes produeixen desequilibris en els ecosistemes naturals:

- **Sobreexplotem els recursos naturals.** És a dir, els consumim tan ràpid i en tal quantitat que no donem temps que es regeneren, i això provoca que s'esgoten. En casos extrems, es produeix la desaparició o extinció d'espècies d'éssers vius.
- **Ocupem, alterem i contaminem els ecosistemes.** Els cultius, les ciutats o les granges transformen el medi i contaminen o modifiquen els biòtops, i alteren la biocenosi.
- **Repartim malament els recursos.** En les societats riques es consumix en excés, mentre que en les pobres hi ha persones que no tenen quasi res. Això és injust i produeix problemes socials.

Recorda

Anomenem **recursos naturals** tot el que aprofitem de la naturalesa per a cobrir les nostres necessitats. Per exemple, aliments, materials, aigua, etc.

Treballa amb la imatge 1

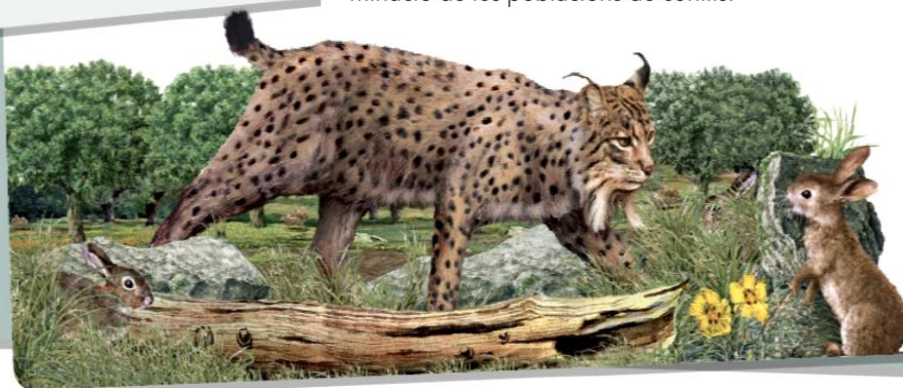
- Explica les causes que han posat en perill d'extinció el linx ibèric. Què faries per a evitar la desaparició d'aquest animal? Proposa algunes accions.
- Hi ha alguna espècie en perill d'extinció a la Comunitat Valenciana? Investiga'n les causes.

L'**extinció** és la desaparició total d'una espècie. Pot ser causada per la caça o per la pesca excessives, per la contaminació, per la destrucció dels ecosistemes on habita l'ésser viu, etc.

Un exemple d'animal en perill d'extinció

Els linxs necessiten viure en un ecosistema no deteriorat i amb una gran abundància de conills.

Alguns dels factors que en provoquen la desaparició són: la destrucció dels seus territoris com a conseqüència de la construcció de carreteres, la urbanització exagerada i els incendis. També es veuen afectats pels atropellaments, la caça o la disminució de les poblacions de conills.

Hem de protegir el nostre planeta

Si continuem amb el model de desenvolupament actual, als éssers humans del futur els serà difícil sobreviure. Què podem fer?

Hem d'aconseguir un desenvolupament sostenible.

El desenvolupament sostenible pretén garantir la supervivència de les persones de hui i de les del futur, a través d'una explotació dels recursos naturals de forma racional i justa i del respecte a la naturalesa.

Per a aconseguir un model de desenvolupament sostenible, és imprescindible:

- **No esgotar els recursos**, utilitzant sobretot els recursos renovables. Per a conservar aquests recursos, hem de **reduir-ne** l'extracció, **reutilitzar** productes i **reciclar** els ja utilitzats.
- **No destruir els ecosistemes**, reduint residus i fums contaminants. A més a més, **s'han de crear espais naturals protegits**, on es reduïska al mínim la presència humana.
- **No malbaratar recursos** i que arriben per a tots els humans; els països rics han de canviar els seus hàbits de consum.

1 2 3 4 Pas

Investiguem sobre els perills que amenacen l'ecosistema i els éssers vius que hem triat.

Busqueu informació sobre els desequilibris que es produeixen en l'ecosistema i quines conseqüències se'n deriven per a la vida dels éssers vius que heu elegit. Incorporeu la informació en el fullet.

Treballa amb la imatge 2

Les imatges representen dos models possibles de desenvolupament per a un mateix territori. Explica quin model et pareix més sostenible i per què.

Mala distribució del terreny

Explotació racional dels recursos

Millor distribució de la riquesa

El que pot fer cada persona

Cada persona pot adoptar hàbits individuals que contribuïsquen a la millora i a la conservació del medi ambient:

Estalviar aigua

L'aigua és un recurs escàs; per a evitar malbaratar-la hem de dutxar-nos en comptes de banyar-nos, tancar l'aixeta quan no la usem, etcètera.

Separar i ajudar a reciclar residus

Depositarem cada rebuig en el contenidor adequat. Els residus especials com els mobles, les piles o els aparells electrònics s'han de dur a un punt verd.

Estalviar energia

Hem d'apagar la llum quan no siga necessària, utilitzar bombetes i aparells de baix consum, no abusar de la calefacció o de l'aire condicionat, utilitzar el transport públic, etc.

Respectar la naturalesa

Quan eixim al camp, hem de respectar els animals i les plantes, no fer sorolls innecessaris, seguir els camins indicats, arreplegar el fem i no encendre foc.

Comprén, pensa...

- 1 Esbrina que és un punt verd i quins residus s'hi poden depositar.
- 2 Descriu com separen els residus a ta casa i on els deposites quan «els tires al fem».

Redactem frases per a conscienciar de la necessitat de cuidar l'ecosistema que hem triat.

Penseu en algunes mesures per a la protecció de l'ecosistema que heu elegit. Redacteu-les per a incorporar-les al fullet i afegiu-hi frases que siguin motivadores. Reviseu els fullets.

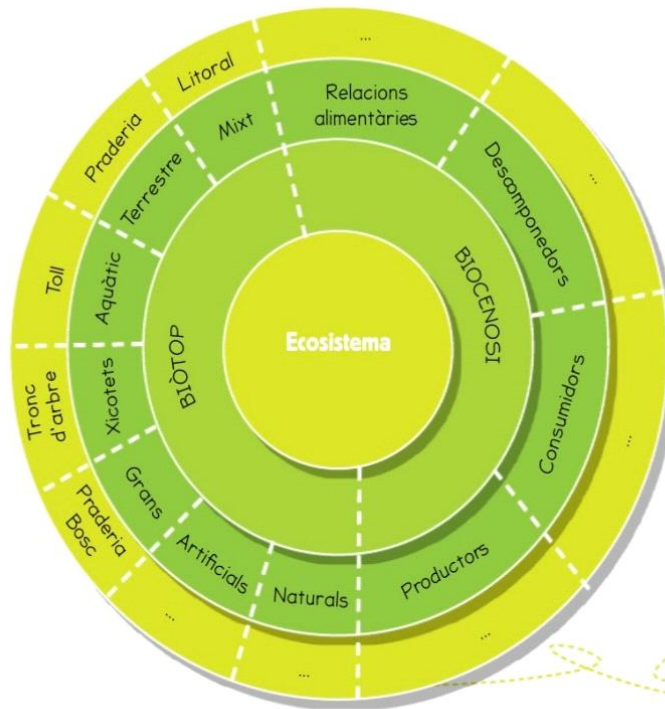
Ara ja els podeu mostrar als companys i companyes per a explicar-los la importància que té la cura i el respecte dels ecosistemes, i la gran quantitat d'accions que podem fer per a preservar-los.

**Repte
aconseguit!**

Organitza la ment

- 1 Copia aquest esquema en el quadern i fes les activitats.

anayaeducacion.es

Disposes d'una versió imprimible d'aquesta pàgina en l'apartat «Organitza la ment» del banc de recursos.

anayaeducacion.es

Consulta els apartats «Per a estudiar» i «Aprèn jugant» en el banc de recursos.

- Quina és la idea central de l'organigrama?
- Escriu en el requadre corresponent exemples d'éssers vius segons la forma d'obtenir l'aliment.
- És cert que existixen ecosistemes xicotets que poden ser naturals o artificials? Raona la resposta.
- Afig en el quadern les alteracions humanes dels ecosistemes en aquest esquema.

Col·lecció paraules

- Si els animals que mengen carn són carnívors i els que mengen herba són herbívors, com són els animals que mengen insectes? Inventa paraules acabades en «-vors» i digues què mengen els teus animals inventats.
- Relaciona les paraules de colors amb alguns d'aquests elements dels ecosistemes: biòtop, biocenosi i relacions.

Llum

aigua salada

CONSUMIDORS

roca

població

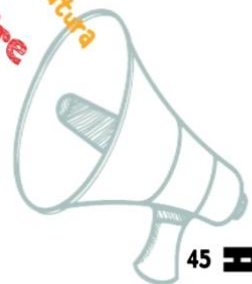
hàbitat

productors

aigua dolça

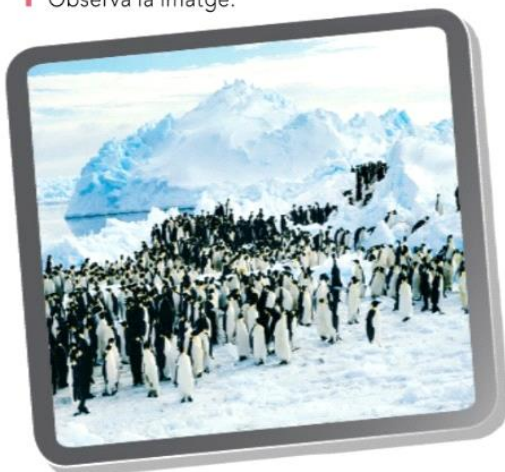
DESCOMPOSEDORS

temperatura
Aire

Què he après

1 Observa la imatge.

- En quin ecosistema viuen aquests animals? Descriu-ne el biòtop.
- Què creus que els pot permetre viure en aquest ecosistema?
- Què poden fer per a obtenir l'aliment?
- Imagina i descriu un canvi que podria reduir la població d'aquesta espècie de pingüí.

2 Classifica aquests éssers vius segons que siguin productors, consumidors o descomponedors; a més, escriu una H, una C o una O al costat dels animals, segons que siguin herbívors, carnívors o omnívors.

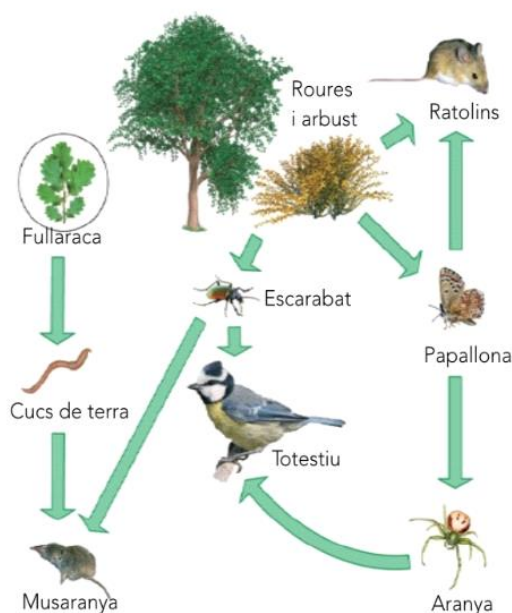
Cavall, porc, àlber, tonyina, margarida, esclata-sang, estepa, llevat, dofí, daina, formiga, vespa, xampinyó, molsa.

3 Explica què són els ecosistemes mixtos i anomena'n alguns exemples.

4 Descriu l'hàbitat d'un esquirol en un ecosistema de bosc i forma una cadena alimentària en la qual intervinguen els esquirols.

5 En la imatge es mostra una xarxa alimentària d'un ecosistema d'un bosc de roures. Observa-la i respon les qüestions següents:

- Escriu els noms de dos productors i de dos consumidors que apareixen en la xarxa.
- Escriu en el quadern dues cadenes alimentàries.

6 Classifica aquests ecosistemes segons la grandària, l'origen i el biòtop:

Ciutat, llac, platja, bosc, parc urbà, selva, oceà, camp de cultiu, cossiòl, desert.

7 Cita alguns recursos naturals que utilitzes a ta casa.

8 Explica què és l'extinció d'espècies i què la provoca.

Productors

Consumidors

Descomponedors

Com ho he après

DOSSIER D'APRENTATGE 2

- 1 Reflexiona com has treballat en aquesta unitat i completa-ho en el quadern.

Cinc coses que m'han agradat de la unitat

1.		4.
2.		5.
3.		

Completa
EN EL QUADERN
o en la versió imprimible

- 2 Fes una llista amb les paraules que més t'hagen cridat l'atenció (pel significat, o pel so, o perquè les desconeixes...). Per exemple: biocenosi, hàbitat...
- 3 Pensa en com et sents quan passeges per un jardí o per un bosc. Escriu sobre les teues sensacions.

Me siento bien cuando...

Passege per un entorn natural i em sent...

Completa
EN EL QUADERN
o en la versió imprimible

- 4 Copia en el quadern una taula com aquesta i completa-la escrivint la informació que es demana. Pots afegir a la taula altres coses que has après i dir per a què t'han servit.

Aprende...	M'ha servit per a...
... què són els ecosistemes i de quin tipus n'hi ha.	
... què són les relacions alimentàries dels ecosistemes.	
... què són les alteracions dels ecosistemes i quines en són les causes.	
... normes i hàbits de consum de recursos i d'energia.	

Completa
EN EL QUADERN
o en la versió imprimible

Recorda seleccionar el material de treball d'aquesta unitat per al teu dossier d'aprenentatge.

anayaeducacion.es
Disposes d'una versió imprimible d'aquesta pàgina en el «Dossier d'aprenentatge» del banc de recursos.

anayaeducacion.es
Descobrix i compartix en família.

Com vegeu anem a repassar el tema 2 de Naturals "ELS ECOSISTEMES"

Dilluns 1-6-20

Pàgina 46 Activitat 1 i 2

Dimarts 2-6-20

Pàgina 46 Activitat 3 i 4

Dimecres 3-6-20

Pàgina 46 Activitat 5 i 6

Dijous 4-6-20

Pàgina 46 Activitat 7 i 8

Dilluns 1-6-

Tinc un gos!

Nom _____ Data _____

1 Llig el text amb una pronunciació, una entonació i un ritme adequats.

Tinc un gos!

A la vesprada esperaven la visita de la tia Berta i l'oncle Jofre, que anaven a casa de Tobi a prendre café. Però abans, al matí, van fer el típic desdijuni de diumenge, que més bé era mig dinar: ous remenats, formatges, torrades, croissants, macedònia, mató, iogurts... Només semblava descontent Xocolovski. Les farinetes de sèmola amb panses que la mare de Tobi li havia preparat, ni les mirava. I les llesques amb foie gras tampoc no el seduïen massa. Les va olorar i va girar cua.

—Jo li donaria pastís —va suggerir Tobi—, de segur que se'l menja.

Sospirant, la mare li va posar al davant un tros de pastís d'ametla.

—Però perquè és diumenge! —li va dir—. Demà al matí et compraré menjar de gos.

Sense deixar-se impressionar per les amenaces, Xocolovski va engolir el pastís. Tobi es va mossegar els llavis: sabia que al gos li agradaven tant els dolços i les llepolies que dubtava que la mare aconseguira res amb els seus mètodes educatius...

Al migdia, el pare va dir:

—Tobi, hauries de cridar la tia Berta i l'oncle Jofre. Si no, encara tindran un bon ensurt quan vegem Xocolovski!

A la tia Berta i a l'oncle Jofre no els agradaven gens els gossos, ni els xiquets tampoc. «Els xiquets i els gossos només porten brutícia» era una de les frases preferides de la tia Berta.

De manera que Tobi va telefonar a l'oncle Jofre. S'hi va posar la tia Berta. Després d'una breu explicació sobre la festa d'aniversari que havia fet amb els seus amics, Tobi va anar al gra:

—Per cert, ara tinc un gos.

—És una broma?

—No, és cert! Tinc un gos!

—Vaja! Però deu ser menut, no?

—Menut? I ara! És molt gran!

—Ah, sí?

—Ja ho crec! És un santbernat!

ANGELA SOMMER-BODENBURG. *Quin gos més golafre.*
(adaptació)

2 Marca l'oració que resumeix el que s'explica al text.

- ☐ La família es desdejuna junta el diumenge al matí.
- ☐ Fa poc que Tobi té un gos, enorme i consentit, i avisa la tia Berta i l'oncle Jofre perquè no s'espanten quan el vegem.
- ☐ La mare de Tobi vol educar el gos i per això li fa farinetes.

3 Encercla Xocolovski i indica quin tipus de gos és.

4 Escriu V (verdader) o F (fals). En acabant, transforma les oracions falses en verdaderes.

- ☐ És diumenge i la família es reuneix per prendre el desdejuni.
- ☐ El desdejuni del diumenge és molt abundant.
- ☐ Tobi i la seua família tenen el gos des de fa anys.
- ☐ Xocolovski no vol les farinetes que li han preparat.
- ☐ La tia Berta i l'oncle Jofre aniran a dinar a casa de Tobi.
- ☐ A la tia i a l'oncle els encanten els gossos.

- _____
- _____
- _____

5 Explica una acció de la lectura que es produïska en aquests moments del dia.

Matí	
Migdia	

- 6 Imagina i escriu. Com reaccionaran l'oncle i la tia quan coneguen Xocolovski?

- 7 Relaciona cada expressió amb el seu significat.

Girar cua.

Centrar-se en el més important d'un assumpte.

Anar al gra.

Reprimir-se de parlar o de riure davant d'algú.

Mossegar-se els llavis.

Fer la volta, girar-se d'esquena per anar-se'n.

- 8 Copia cada paraula al costat de la seua definició.

mató farinetes sèmola llesca ensurt

- Porció prima de pa que se sol untar amb oli, mantega, paté... ► _____
- Producte semblant al formatge fresc però menys quallat. ► _____
- Sobresalt o espant causat per alguna cosa inesperada. ► _____
- Pasta per a sopa feta amb blat triturat en grans molts menuts. ► _____
- Aliment infantil fet amb farina de cereals i llet. ► _____

- 9 Marca el significat que correspon a la paraula destacada en cada oració.

- La mare, el pare, Tobi i Xocolovski es desdejunen al **menjador**.
☐ Que menja molt. ☐ Sala on es menja habitualment.
- A Xocolovski li agraden **massa** els dolços.
☐ Més del que és necessari. ☐ Barreja d'aigua i algun sòlid, pasta.
- La mare vol comprar-li **menjar** de gos.
☐ Aliments, coses que es mengen. ☐ Prendre aliments, mastegar-los i engolir-los.
- La tia Berta creu que això del gos és una **broma**.
☐ Boira poc espessa. ☐ Allò que es diu o es fa per riure's d'algú.

- 10** Encercla de verd el pronom personal fort i de roig el pronom personal feble, copia'ls i indica de quina persona són.

Jo li donaria pastís –va suggerir Tobi.

• _____ ► _____ • _____ ► _____

- 11** Completa cada oració amb el pronom personal que corresponga.

ell ella nosaltres jo ells

- Em diuen Tobi. _____ sóc l'amo de Xocolovski, el santbernat.
- El pare, la mare i jo ens hem desdejuntat molt bé. _____ ho fem així cada diumenge.
- Jofre i Berta vindran a casa aquesta vesprada. _____ són els meus oncles.
- He explicat a la tia Berta que tinc un gos, però _____ no s'ho acabava de creure.
- Al final, el pare ha agafat el telèfon. _____ ha confirmat als oncles que sí que tinc un gos.

- 12** Explica per què s'accentua o no cada paraula.

- sèmola ► _____
- pastís ► _____
- oncle ► _____
- dinar ► _____
- típic ► _____

- 13** Respon. T'agradaria tindre un gos a casa? Per què?

- 14** Fes un resum de la lectura.

8

El verb. Arrel i desinències

PLA DE MILLORA. Fitxa 1

Nom _____ Data _____

1 Subratlla les formes verbals de cada oració i classifica-les segons com siguen.

- Jo sóc el major de quatre germans.
- Els arbres han florit molt prompte enguany, no creus?
- El terratrèmol va fer que les parets de la casa caigueren.
- Quan Sara va arribar al cine, la pel·lícula ja havia començat.
- El pare ja havia eixit de casa quan tu li vas telefonar.

Formes simples

Formes compostes

Formes perifràstiques

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2 Copia cada forma separant-ne l'arrel i la desinència.

• vestim ► <u>vest + im</u>	• pensàreu ► _____	• beuré ► _____
• riuria ► _____	• parlarem ► _____	• llegies ► _____

3 Escribe l'infinitiu que correspon a les formes verbals de l'activitat anterior.

• _____	• _____	• _____
• _____	• _____	• _____

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.

Els **verbs** són paraules que expressen accions o estats. Cada verb té diferents formes que poden ser **simples**, **compostes** o **perifràstiques**. El conjunt de totes les formes d'un verb s'anomena **conjugació**.

Cada forma verbal consta d'**arrel** i **desinència**.

Nom _____ Data _____

1 Classifica les paraules segons la norma a què responen.

comboi oblidar embenar amable cabut llobató tromba brillant rebut

S'escriu <i>b</i> darrere de <i>m</i>	S'escriu <i>b</i> davant de <i>r i l</i>	S'escriu <i>b</i> quan altres paraules de la mateixa família acaben en <i>p</i>
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2 Copia les oracions canviant els dibuixos per les paraules corresponents.

- A Blai li fa mal el de tant de tocar el .

- La volia comprar-se un barret .

- Pau ha anat a la a tornar un .

REPASSA AQUESTA INFORMACIÓ. Després, corregeix les activitats anteriors.S'escriu **b** en els casos següents:

- Darrere de **m**.
- Davant de **r i l**.
- Quan altres paraules de la mateixa família acaben en **p**.

8

El relleu.

Família de paraules

PLA DE MILLORA. Fitxa 3

Nom _____ Data _____

1 Completa el text amb les paraules proposades.

barranc descendir explorar congostos escaladors

Activitats del Centre Excursionista de Vilassal

- ☛ **Ràfting.** Una oportunitat per a _____ en bot pneumàtic pels espectaculars _____ del riu Profund.
- ☛ **Iniciació a l'escalada.** Aprendrem amb _____ professionals.
- ☛ **Barranquisme.** Baixarem al llit del _____ de la Foia.
- ☛ **Caminada.** Recorregut tranquil que ens permetrà _____ i conèixer els pobles de la rodalia.

Aventura't amb nosaltres!

2 Escriu una oració per a cada dibuix amb les paraules proposades.

piragüista bolcar

• _____

senderistes explorar

• _____

3 Escriu tres paraules de la mateixa família en cada cas.

explorar

sender

TAREA 12

Nombre _____ Fecha _____

El talón de Aquiles

Cuenta una antigua leyenda griega que Tetis, hija del dios Océano, se vio obligada a casarse con un mortal, el rey Peleo. Debido a aquel matrimonio, sus hijos no gozarían del don de la inmortalidad, propio solo de los dioses. Por eso, Tetis decidió proteger de la muerte a sus descendientes.

Y así lo hizo cuando fue madre de un precioso niño de cabellos rubios y ojos grandes y brillantes como soles, al que llamó Aquiles. En cuanto el niño nació, lo cogió en brazos y se fue con él a la laguna Estigia, que se hallaba junto a las puertas del infierno. Esta laguna tenía propiedades mágicas, entre ellas, la de hacer invulnerable a todo aquel que se sumergiera en sus aguas.

«Ya que es mortal, al menos será invencible», pensó la ninfa. Entonces agarró al niño por uno de los pies y lo sumergió en las prodigiosas aguas.

–No llores –musitó la ninfa mientras lo sacaba del agua.

El lugar estaba desierto, pero hubo un testigo de aquel suceso: el dios Apolo. Y es que, como él era capaz de penetrar en los lugares más recónditos con sus potentes rayos, había podido observar la tierna escena. Y hasta pudo reparar en un pequeño detalle: la ninfa no había introducido el talón del niño en el agua. Por tanto, aquella parte del cuerpo de Aquiles era vulnerable.

–¡Ni la propia ninfa se ha dado cuenta! –dijo el dios para sí-. Guardaré celosamente mi secreto y quién sabe si algún día...

Pasó mucho tiempo. Aquiles creció y se convirtió en un muchacho fuerte que pronto destacó como un magnífico guerrero. Su arrojo en la lucha se hizo tan célebre que, durante la guerra de Troya, se llegó a decir que los griegos no vencerían a los troyanos hasta que Aquiles no se uniera a ellos en la contienda. Este rumor caló hondo en los jefes griegos más veteranos, como Ulises o Patroclo, que fueron en su busca y lo incorporaron a sus filas.

Aquiles protagonizó gloriosas acciones durante el asedio de Troya. En uno de los combates llevados a cabo a las puertas de la ciudad, el héroe se enfrentó a Paris, el arquero troyano que había provocado el conflicto.

Al principio del combate, Paris disparó sin éxito varias flechas a Aquiles. Entonces, Apolo decidió intervenir y desvió la trayectoria de una de las flechas lanzadas por Paris, que fue a clavarse en el talón de Aquiles. Al resultar herido en su único punto vulnerable, Aquiles cayó muerto en el acto.

Y así fue como, con la ayuda del dios Apolo, Paris logró derrotar al hasta entonces invencible Aquiles.

MITO GRIEGO

- 1 Lee y explica qué elementos del texto *El talón de Aquiles* te permiten identificarlo como un relato mitológico.

Los **mitos** son historias imaginarias que proceden de culturas lejanas en el tiempo, como la antigua Grecia.

Un grupo bastante numeroso de relatos mitológicos trata de la guerra de Troya, una célebre contienda entre griegos y troyanos, llena de elementos mágicos.

Los personajes de los mitos suelen ser dioses, monstruos y héroes. Los dioses son poderosos y crueles, y aman y sufren como si fueran mortales. Los héroes, por su parte, se muestran capaces de realizar las acciones más valerosas, y sus nombres han llegado a nuestros días: Ulises, Teseo, Hércules, Aquiles... son solo algunos de los más famosos.

- 2 Busca estas palabras en la lectura y, fijándote en el contexto, explica su significado.

Si dudas, consulta el diccionario.

musitar ► _____

recóndito ► _____

vulnerable ► _____

- 3 ¿En qué época transcurre la historia? Observa los dibujos del texto y explícalo.

- 4 Busca información y explica qué clase de criaturas son las ninfas.

- 5 Clasifica y escribe el nombre de los personajes que aparecen en el texto.

dioses ► _____

reyes ► _____

guerreros ► _____

ninfas ► _____

TAREA 12. El talón de Aquiles

Nombre _____ Fecha _____

6 Escribe qué facultad extraordinaria tenía Aquiles.

¿Qué facultad extraordinaria te gustaría tener a ti? Inventa y explica.

7 Contesta.

- ¿Qué don no poseían los hijos de Tetis? ¿Por qué? _____
- ¿Qué le hizo Tetis a Aquiles de bebé? ¿Qué error cometió? _____
- ¿En qué dos ocasiones aparece Apolo en la historia? _____
- ¿Es importante su intervención? ¿Por qué? _____

8 Di si son verdaderas (V) o falsas (F) estas afirmaciones:

- ☐ En la guerra de Troya, Aquiles estaba en el bando troyano.
- ☐ Troya fue sometida a un duro asedio por el ejército griego.
- ☐ Los griegos no conseguían entrar en la ciudad de Troya, ferozmente defendida.
- ☐ El dios Apolo se puso de parte de los griegos.

9 Numera en orden las acciones de la historia.

10

Lee y di si crees que este episodio de la guerra de Troya es anterior o posterior a la muerte de Aquiles. Justifícalo.

El caballo de Troya

Durante años, los griegos intentaron conquistar la ciudad de Troya. Pero los troyanos se resistían y les impedían entrar.

Un día, Ulises, el héroe griego, tuvo una idea: construir un gigantesco caballo de madera. Estaba seguro de que con él traspasarían las infranqueables murallas de Troya. Los griegos se pusieron manos a la obra y terminaron un caballo colosal, en cuyo interior cabían decenas de hombres. Ulises ordenó a sus mejores soldados que se escondieran dentro, provistos de sus armas. Luego, él y el resto de sus guerreros levantaron el campamento

y se retiraron. En la playa, solo quedó la misteriosa figura de madera.

Llenos de júbilo, los troyanos salieron de las murallas para contemplar el impresionante caballo abandonado por los griegos. Luego, con gran esfuerzo, lo introdujeron en la ciudad. Durante largo rato, cantaron y bailaron a su alrededor para celebrar el final del largo asedio hasta que, vencidos por el sueño, se fueron a descansar. Entonces, en el silencio de la noche, los griegos abandonaron su escondite y atacaron por sorpresa. Así consiguieron conquistar Troya.

Explica en voz alta qué papel tuvo Ulises en la guerra de Troya.

11

Marca la viñeta que corresponde a un asedio y explica qué es.

12

Busca información sobre Ulises y averigua de qué famosa obra del escritor griego Homero es el protagonista. Luego, resume brevemente su argumento.

13

Exponed en clase argumentos para defender esta idea:

La guerra no es una buena manera de solucionar los problemas.

DIPTONGOS-HIATOS-TRIPTONGOS

En estos enlaces podéis practicar la acentuación en diptongos, hiatos y triptongos. Leer primero los recuadros de las fichas y así será más fácil aplicar las reglas.

<https://aprenderespanol.org/gramatica/acentuacion-diptongos-hiatos.html>

<http://reglasdeortografia.com/acdiptongohiato01.html>

FICHA 2. La tilde en los diptongos y triptongos

Nombre _____ Fecha _____

Un **diptongo** es la unión de dos vocales en una misma sílaba. Las vocales pueden ser abiertas (a, e, o) o cerradas (i, u). Para que haya diptongo, una de las vocales debe ser cerrada átona: *cielo*, *cuidado*.

Las palabras con diptongo siguen las reglas de acentuación. Cuando el diptongo lleva tilde, se escribe sobre la vocal abierta: *murciélagos*.

Si las dos vocales son cerradas, se escribe sobre la segunda vocal: *veintiún*.

Un **triptongo** es la unión de tres vocales en la misma sílaba, con una vocal abierta situada entre dos vocales cerradas átonas: *miau*.

Las palabras con triptongo siguen las reglas de acentuación. Si el triptongo debe llevar tilde, se coloca sobre la vocal abierta: *actuáis*.

1

Lee el cartel y contesta acerca de las palabras destacadas.

Se suspende la **función** de **teatro** de esta tarde.

- ¿Cuál de esas palabras tiene diptongo?

- ¿Qué clase de palabra es según el acento?

2

Subraya las palabras que contengan diptongo o triptongo y rodéalo.

• ciénaga	• guiso	• máquina	• rueda
• averigüéis	• ciudad	• camión	• premiáis

3

Clasifica las palabras anteriores según su acentuación.

Agudas ► _____

Llanas ► _____

Esdrújulas ► _____

4

Escribe palabras que contengan diptongo.

Día de la semana ► _____ Mes del año ► _____

5

Rodea las palabras con diptongo y explica al resto de la clase por qué llevan o no tilde.

• petición	• circuito	• suizo	• después
• piragüista	• maestro	• periódico	• mueble

6

Escribe nombres de países europeos que tengan diptongo.

Investiga y escribe una oración con información sobre cada país.

Luego, intercámbialas con un compañero o compañera para corregirlas.

7

Subraya las palabras que contengan diptongo, rodea las que tengan triptongo y escribe las tildes que faltan.

La tilde en los diptongos y...

- naufrago
- terapeutico
- atraccion
- cancion
- huesped
- cuento
- cuecelo
- menguais
- continueis

8

Completa las oraciones con formas de presente de estos verbos:

dibujar

estar

limpiar

tomar

- Marta y tú _____ en el equipo de baloncesto del colegio.
- Vosotros _____ muy bien con estos lápices de colores.
- Podréis salir a jugar si _____ vuestro cuarto.
- ¿Vosotros _____ un bocadillo de jamón y queso?

9

DICTADO. Prepara uno de estos dictados para hacerlo en tu cuaderno.

Dictado digital. La tilde en los...

Importante descubrimiento

Después de años de investigación, un equipo de científicos integrado por médicos, químicos y biólogos ha descubierto la vacuna contra el peligroso virus MZ25. El descubrimiento ha sido posible gracias a varios laboratorios farmacéuticos, que se encargarán de su fabricación y distribución.

Una gran deportista

Imaginad que en una carrera vais en cabeza y, a unos metros de la meta, cuando ya acariciáis la victoria, observáis que otro corredor está a punto de desvanecerse. ¿Qué hacéis entonces? ¿Continuáis como si nada? ¿Os paráis a ayudarle?

Olalla Saim, una gran campeona de atletismo, se encontró en esa situación y no lo dudó. Se detuvo y socorrió a su compañera para que terminara la prueba. Perdió la medalla, pero obtuvo la mayor ovación de la historia.

FICHA 3. La tilde en los hiatos

Nombre _____ Fecha _____

Un **hiato** es la presencia en una palabra de dos vocales seguidas que pertenecen a sílabas diferentes. Los hiatos pueden estar formados por dos vocales abiertas (*mareo*), por una vocal cerrada tónica y una vocal abierta (*alegría*) o por dos vocales iguales (*poseer*, *antiincendios*).

Las palabras con hiato siguen las normas generales de acentuación, excepto en los hiatos formados por vocal cerrada tónica (*i*, *u*) y vocal abierta (*a*, *e*, *o*), que llevan siempre tilde sobre la vocal cerrada: *caído*.

1 ¿A cuál de estas palabras se refieren las siguientes afirmaciones?

Tiene dos diptongos. ► _____

Tiene dos hiatos. ► _____

La tilde en diptongos e hiatos

Tiene un diptongo tras un hiato. ► _____

Tiene un hiato tras un diptongo. ► _____

mediodía
acuario
aéreo
creación

2 Rodea las palabras con diptongo y subraya las que llevan hiato.

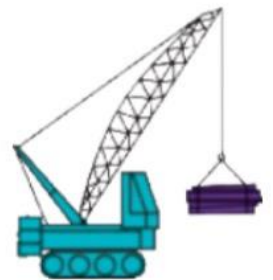

Generador de hiatos

• búho	• boa	• cohete	• trineo	• pie
• triángulo	• cielo	• océano	• caótico	• murciélago
• miel	• día	• país	• muela	• mueble

3 ¿Qué son? Escribe oraciones con sus nombres.

Ten en cuenta que todos llevan hiato.

4 Piensa en nombres de tiendas que terminen en el hiato **ía** y escríbelos.

5

Rodea la palabra con hiato de cada serie.

pimiento

zanahoria

puerro

orquídea

geranio

violeta

6

Escribe las tildes que faltan y elige un nombre y un apellido con hiato y tilde para cada uno.

• Lucia

• Gutierrez

• Raul

• Suarez

• Mario

• Rios

• Andrea

• Garcia

7

Lee en voz alta estas palabras con hiato y escribe las tildes que faltan.

• mio

• sequia

• peon

• frio

• camaleon

• rehen

• pua

• cacatua

• heroe

• poetico

• caotico

• biografia

• raiz

• sandia

• rehizo

8

Escribe todas las palabras que puedas que terminen igual.

• lío, crío, río, _____

• leo, jaleo, chequeo, _____

9

DICTADO. Prepara uno de estos dictados para hacerlo en tu cuaderno.

Unas vacaciones fantásticas

El verano pasado estuvimos diez días en Gandía de vacaciones con mis tíos Leo y Andrea y con mis primas.

Por la mañana salíamos temprano a pasear por la playa y después nos dábamos un buen baño. Por las tardes hacíamos excursiones y juegos.

¡Me encantaría volver allí el próximo año!

Una ciudad caótica

La ciudad se encontraba en una situación caótica a raíz de una avería eléctrica.

En las calles principales, los semáforos se habían vuelto locos y las luces de las farolas parpadeaban intermitentemente.

La consecuencia fue un atasco que afectó a varias áreas de la ciudad.

Afortunadamente, todo volvía a la normalidad a las seis de la tarde. El alcalde ha prometido investigar lo antes posible las causas de la avería.

1 Escribe en qué tres lugares se desarrolla la acción y qué ocurre en cada uno.

Mercado de Gavirate ► El barbero compra la ciudad de Estocolmo a un vendedor de lugares.

Barbería ► El barbero coloca su placa de propietario de la ciudad de Estocolmo y habla de su adquisición a sus clientes.

Ciudad de Estocolmo ► El barbero visita esa ciudad y no consigue entenderse con las personas que viven allí, y por eso sigue convencido de que realmente él es el propietario de la ciudad.

2 ¿Cómo son los personajes? Elige un adjetivo para cada uno y explica tu elección.

El barbero ► ☐ vanidoso ☐ astuto ☒ incauto ☐ diligente

Porque hace su compra sin pensar y sin comprobar si lo están engañando.

El vendedor ► ☒ embaucador ☐ honesto ☐ bromista ☐ holgazán

Porque es capaz de convencer al barbero de que compre algo que no puede ser vendido.

3 En parejas, elegid una de las siguientes escenas y dramatizadla. R. L.

☐ El vendedor convence al barbero de que compre la ciudad de Estocolmo.

☐ El barbero y un cliente hablan sobre la compra de la ciudad de Estocolmo.

☐ El barbero y un ciudadano sueco hablan en una calle de Estocolmo.

4 ¿Qué opinan el barbero y el narrador sobre la compra de la ciudad de Estocolmo?

R. M.: El barbero está convencido de que es una buena compra. El narrador opina que la compra ha salido muy cara, porque no se puede comprar el mundo, ya que es de todos.

5 Escribe en tu cuaderno una carta al barbero para sacarlo de su error. R. L.

6 Convince a un compañero o compañera para que compre alguno de estos lugares: R. L.

El coliseo de Roma.

El río Amazonas.

El Everest.

FICHA 1. Los determinantes I

Nombre _____ Fecha _____

1 Completa cada oración con un artículo determinado y un artículo indeterminado.

Recuerda que los artículos determinados son *el, la, los* y *las* y los artículos indeterminados son *un, una, unos* y *unas*.

- Vi a unos amigos en la plaza.
- Bajó las escaleras de un salto.
- Ana lleva una carta en la mano.
- Un día iré a la piscina.

2 Aprende las formas de los demostrativos.

	SINGULAR		PLURAL	
	Masculino	Femenino	Masculino	Femenino
Expresan cercanía	este	esta	estos	estas
Expresan distancia media	ese	esa	esos	esas
Expresan lejanía	aquel	aquella	aquellos	aquellas

Ahora, subraya los demostrativos de estas oraciones y clasifícalos según expresen cercanía, distancia media o lejanía.

- Tengo estos cromos repetidos. ► Cercanía.
- Aquel niño me prestó la pelota. ► Lejanía.
- Me gustan esos muñecos suaves. ► Distancia media.
- El coche dobló por aquella calle. ► Lejanía.
- Estas tiendas están ya abiertas. ► Cercanía.

3 Completa con demostrativos que concuerden en género y número con estos sustantivos:

- este/ese/aquel payaso
- estas/esas/aquellas llaves
- este/ese/aquel reloj
- este/ese/aquel ordenador
- estas/esas/aquellas niñas
- este/ese/aquel parque
- este/ese/aquel reloj
- estos/esos/aquellos árboles

4 Aprende las formas de los posesivos.

		SINGULAR		PLURAL	
		Masculino	Femenino	Masculino	Femenino
Un poseedor	1. ^a persona	mío, mi	mía, mi	míos, mis	mías, mis
	2. ^a persona	tuyo, tu	tuya, tu	tuyos, tus	tuyas, tus
	3. ^a persona	suyo, su	suya, su	suyos, sus	suyas, sus
Varios poseedores	1. ^a persona	nuestro	nuestra	nuestros	nuestras
	2. ^a persona	vuestro	vuestra	vuestros	vuestras
	3. ^a persona	suyo, su	suya, su	suyos, sus	suyas, sus

Ahora, subraya los posesivos de estas oraciones e indica su género, número y persona.

Mi habitación tiene paredes azules. ► Femenino, singular, primera persona.

Escuchad a vuestro hermano cantar. ► Masculino, singular, segunda persona.

Sus padres le dieron nuestro regalo. ► Masculino, singular, primera persona.

Teresa tiene tus botas de montaña. ► Femenino, plural, segunda persona.

5 Completa con posesivos que cumplan las características que se piden en cada caso.

Varios poseedores, 1.ª persona, femenino, singular ► Nuestra fiesta.

Un poseedor, 3.ª persona, masculino, singular ► Su globo.

Varios poseedores, 2.ª persona, femenino, plural ► Nuestras galletas.

6 Localiza los determinantes y analízalos según el ejemplo.

• Vuestra tía vendrá el domingo a vernos.

• Aquella comida sabía muy bien.

• Me gusta esa pulsera de cuero.

• Recibió una carta de sus abuelos.

• Pon esas flores en el jarrón, por favor.

Ejemplo: vuestra ► posesivo, varios poseedores, 2.ª persona, femenino, singular.

Orientación: compruebe que analizan los determinantes siguiendo el modelo propuesto.

FICHA 1. Reglas generales de acentuación

Nombre _____ Fecha _____

Las palabras están formadas por sílabas. La **sílaba tónica** de una palabra es la que se pronuncia con más intensidad. Dependiendo de dónde se encuentre esta sílaba, las palabras pueden ser agudas, llanas o esdrújulas.

- Son **agudas** las palabras en las que la sílaba tónica es la última. Estas palabras llevan tilde cuando terminan en vocal, en *n* o en *s*: *champú*, *camión*, *después*.
- Son **llanas** las palabras en las que la sílaba tónica es la penúltima. Estas palabras llevan tilde cuando terminan en consonante distinta de *n* o *s*: *césped*.
- Son **esdrújulas** las palabras en las que la sílaba tónica es la antepenúltima. Estas palabras siempre llevan tilde: *hipopótamo*.

1 Pronuncia en voz alta estas palabras y rodea la sílaba tónica:

- reloj
- cesta
- ciprés
- taza
- menú
- mármol
- prismáticos
- teléfono
- madera
- requesón

2 Clasifica las palabras anteriores.

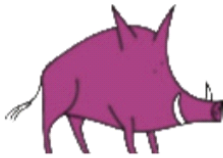
Agudas ► Reloj, ciprés, menú, requesón.

Llanas ► Mármol, cesta, taza, madera.

Esdrújulas ► Prismáticos, teléfono.

3 Escribe sus nombres y comentad en parejas qué tienen en común y en qué son diferentes respecto a su acentuación.

R. M.: Las tres son agudas, pero solo llevan tilde *jabalí* (acaba en vocal) y *ratón* (acaba en *-n*).

jabalí

caracol

ratón

4 Completa el anuncio con palabras agudas. **R. M.**

SE BUSCA ACTRIZ

Debe tener más de dieciséis años y menos de veintidós.

Tendrá que saber hablar español y alemán.

5 Escribe palabras llanas con tilde.

lápiz

azúcar

trébol

6 Escribe una palabra esdrújula para cada definición.

Aparato eléctrico con una luz roja, una amarilla y una verde que se usa para regular la circulación.

semáforo

Instrumento para escribir que tiene en su interior un tubo de tinta y, en la punta, una bolita metálica.

bolígrafo

7 Escribe tilde cuando sea necesario.

• tunel túnel	• teclado	• azucena	• compas compás
• silla	• cespel césped	• platano plátano	• regla
• película película	• limon limón	• sarten sartén	• iglu iglú

8 Escribe tres palabras de cada tipo. R. L.

Agudas con tilde ► _____

Llanas sin tilde ► _____

Esdrújulas ► _____

9 DICTADO. Prepara uno de estos dictados para hacerlo en tu cuaderno. R. L.

¡Al rico aperitivo!

En una esquina del parque, detrás de un enorme y frondoso árbol, hay un pequeño quiosco muy agradable que siempre está lleno de gente. Dicen que allí se sirven las mejores tapas de la ciudad. Óscar, el dueño, es quien prepara los fantásticos aperitivos con los mejores ingredientes del mercado.

Curiosa anécdota

Ángela trabaja como reportera gráfica. Gracias a su profesión ha conocido lugares sorprendentes y ha visto animales insólitos. Siempre a través de su cámara.

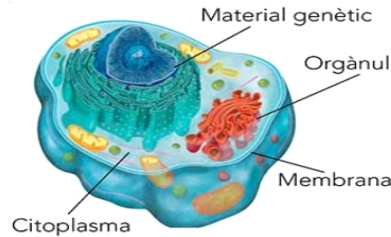
Su último trabajo ha sido un magnífico reportaje sobre el cóndor andino, una imponente ave que no resulta fácil de fotografiar. Según Ángela, su vuelo es tan majestuoso que hipnotiza. Dice que alguna vez hasta se olvidó de disparar. ¡Nunca le había pasado una cosa así!

Resum de la unitat 1: Els éssers vius

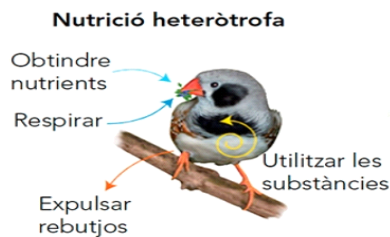
Utilitza aquest resum per a repassar i comprovar el que has après. Intenta esbrinar què falta en les zones puntejades. Comprova les teues respostes fent-hi clic.

- Els éssers vius estem formats per **cèl·lules** i realitzem les tres **funcions vitals** de nutrició, relació i reproducció.
- Les cèl·lules són molt xicotetes i es necessiten microscopis per a poder observar-les. Al microscopi, en una cèl·lula es distingixen la **membrana**, el **citoplasma**, els **orgànuls** i el **material genètic**.

- Hi ha éssers **unicel·lulars** i **pluricel·lulars**. Els pluricel·lulars organitzen les seues cèl·lules en **teixits**, **òrgans**, **aparells** i **sistemes**.

- La funció de **nutrició** consistix a obtenir els **nutrients** que necessitem per a viure, **respirar**, **utilitzar** aquestes substàncies al nostre cos i **expulsar els rebutjos** que produïm. Hi ha dos tipus de nutrició: l'**autòtrofa** i l'**heteròtrofa**.

- La **funció de relació** ens permet **sentir** les coses que ocorren **dins** i **fora** del nostre **cos** i **reaccionar-hi**.
- La **funció de reproducció** ens permet tindre **descendents** en l'etapa adulta. N'hi ha de dos tipus: l'**asexual** i la **sexual**.

- Els éssers vius es classifiquen segons el tipus i el nombre de cèl·lules i la manera en què realitzen les funcions vitals en [...] moneres, protocists, fongs, plantes i animals.

- Les [...] tenen cèl·lules [...], els [...] tenen cèl·lules amb nucli, però [...] formen [...], i és el cas dels [...] i de les [...].

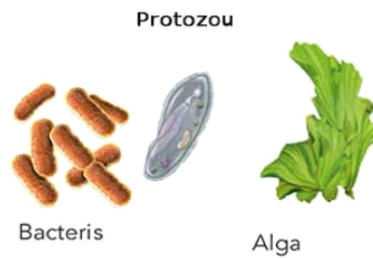
Imprimir

Altra vegada

- La **funció de relació** ens permet **sentir** les coses que ocorren **dins** i **fora** del nostre **cos** i **reaccionar-hi**.
- La **funció de reproducció** ens permet tindre **descendants** en l'etapa adulta. N'hi ha de dos tipus: l'**asexual** i la **sexual**.

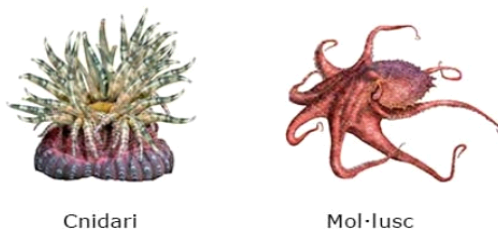
- Els éssers vius es classifiquen segons el tipus i el nombre de cèl·lules i la manera en què realitzen les funcions vitals en **cinc regnes**: moneres, protocists, fongs, plantes i animals.
- Les **moneres** tenen cèl·lules **sense nucli**, els **protocists** tenen cèl·lules amb nucli, però **no** formen **teixits**, i és el cas dels **protozous** i de les **algues**.

- El regne dels **animals** inclou éssers vius **pluricel·lulars** i **amb teixits** que tenen **nutrició heteròtrofa**. N'hi ha d'hervívor, de carnívors i d'omnívor.
- La majoria tenen aparell **digestiu** i aparell **circulatori**. L'excreció la realitzen mitjançant teixits, òrgans o aparells excretors. Els que prenen l'oxigen de l'aigua ho fan mitjançant **brànquies**; els que el prenen de l'aire ho fan mitjançant **pulmons** o **tràquees**. Tenen **òrgans dels sentits** i **sistema nerviós**. La majoria tenen òrgans de locomoció i **sistema muscular**. Es reproduïxen **sexualment** i poden ser **ovípars** o **vivípars**.

- Es classifiquen en vertebrats i invertebrats. Els **vertebrats** tenen **esquelet intern amb columna vertebral** i n'hi ha de cinc tipus: **peixos**, **amfibis**, **rèptils**, **aus** i **mamífers**.
- Els **invertebrats** no tenen esquelet intern ni columna vertebral. Els més coneguts són **cnidaris**, **cucs**, **equinoderms**, **mol·luscos** i **artròpodes**.

- El [...] inclou éssers vius [...], amb [...] i amb nutrició [...].
- En quasi totes, els teixits formen [...] com les [...], les [...], les [...] i els [...]. També poden tindre [...], [...] i [...].

- Els **invertebrats** no tenen esquelet intern ni columna vertebral. Els més coneguts són **cnidaris**, **cucs**, **equinoderms**, **mol·luscos** i **artròpodes**.

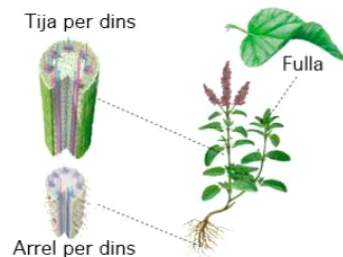

Cnidari

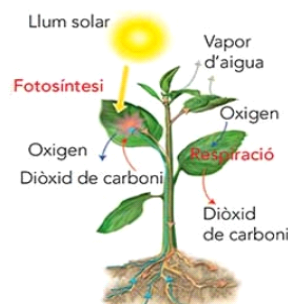
Mol·lusc

-
- El **regne de les plantes** inclou éssers vius **pluricel·lulars**, amb **teixits** i amb nutrició **autòtrofa**.
 - En quasi totes, els teixits formen **òrgans** com les **fulles**, les **arrels**, les **tiges** i els **vasos conductors**. També poden tindre **flors**, **fruits** i **llavors**.

- Es classifiquen en plantes **sense llavors**, com les molses i les falagueres, i plantes amb **llavors**, que al seu torn es dividixen en **gimnospermes** i **angiospermes**.

-
- Les plantes tenen nutrició autòtrofa; és a dir, **fabriquen nutrients** a partir de les **substàncies** que **prenen del medi**, els **distribueixen** per totes les cèl·lules, **respiren** i **expulsen els rebutjos** que produeixen.
 - El procés mitjançant el qual la planta utilitza les substàncies que absorbeix i l'energia de llum del sol per a fabricar els seus nutrients es diu **fotosíntesi**.
 - La fotosíntesi ha originat quasi tot l'oxigen de l'**atmosfera**, manté el **nivell de diòxid de carboni**, produeix tot l'**aliment** disponible al **planeta**.

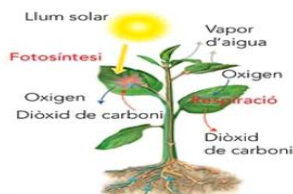

• Es classifiquen en plantes **sense llavors**, com les moises i les falagueres, i plantes amb **llavors**, que al seu torn es dividixen en **gimnospermes** i **angiospermes**.

• Les plantes tenen nutrició autòtrofa; és a dir, **fabriquen nutrients** a partir de les **substàncies** que **prenen del medi**, els **distribueixen** per totes les cèl·lules, **respiren** i **expulsen els rebuïjos** que produeixen.

• El procés mitjançant el qual la planta utilitza les substàncies que absorbeix i l'energia de llum del sol per a fabricar els seus nutrients es diu **fotosíntesi**.

• La fotosíntesi ha originat quasi tot l'oxigen de l'**atmosfera**, manté el **nivell de diòxid de carboni**, produeix tot l'**aliment** disponible al **planeta**.

• Les plantes no tenen **òrgans dels sentits** i **no es desplacen**, però sí **reaccionen** als canvis del seu entorn.

• Les plantes es reproduïxen de forma **asexual** i **sexual**.

• Algunes plantes es reproduïxen asexualment mitjançant **estolons**, **bulbs** o **tuberculs**.

• Per a dur a terme la reproducció sexual, les plantes compten amb **gàmetes femenins** (òvuls) i **masculins** (grans de pol·len) que s'unixen per a formar una nova planta.

Seguridad y uso de internet

¿Qué es la **seguridad en internet**? La **seguridad en internet** son todas aquellas precauciones que se toman para proteger todos los elementos que hacen parte de la red, como infraestructura e información, que suele ser la más afectada por delincuentes cibernéticos.

La seguridad informática se encarga de crear métodos, procedimientos y normas que logren identificar y eliminar vulnerabilidades en la información y equipos físicos, como los computadores.

Este tipo de seguridad cuenta con bases de datos, archivos y equipos que hacen que la información importante no caiga en manos de personas equivocadas.

Aquí tienes las **10 claves** para usar internet con seguridad:

<https://www.youtube.com/watch?v=2TferQprZ0g>

[Este video que veras a continuación te da una idea de que algo que parece tan inocente puede crear un problema.](#)

https://www.youtube.com/watch?time_continue=12&v=_VAgyuNjnoY&feature=emb

A continuación tienes un juego para detectar **el ciberacoso**, es decir, **el acoso o bullying por internet**.

<https://internetsegura.cat/joc-ciberassetjament/>

Ahora elabora un mural con las 10 claves para usar internet y haz algunos dibujos que hagan referencia a esas claves.

RELIGIÓN

HOLA: Esta semana vamos a ver cuáles fueron los inicios de la Iglesia, el Pueblo de Dios.

Cincuenta días después de la Resurrección de Jesús, los apóstoles recibieron la fuerza del Espíritu Santo y empezaron a transmitir su mensaje bautizando a la gente. Así empezaron a formarse las primeras comunidades cristianas, algún tiempo después con la unión de todas esas comunidades, se constituye la Iglesia.

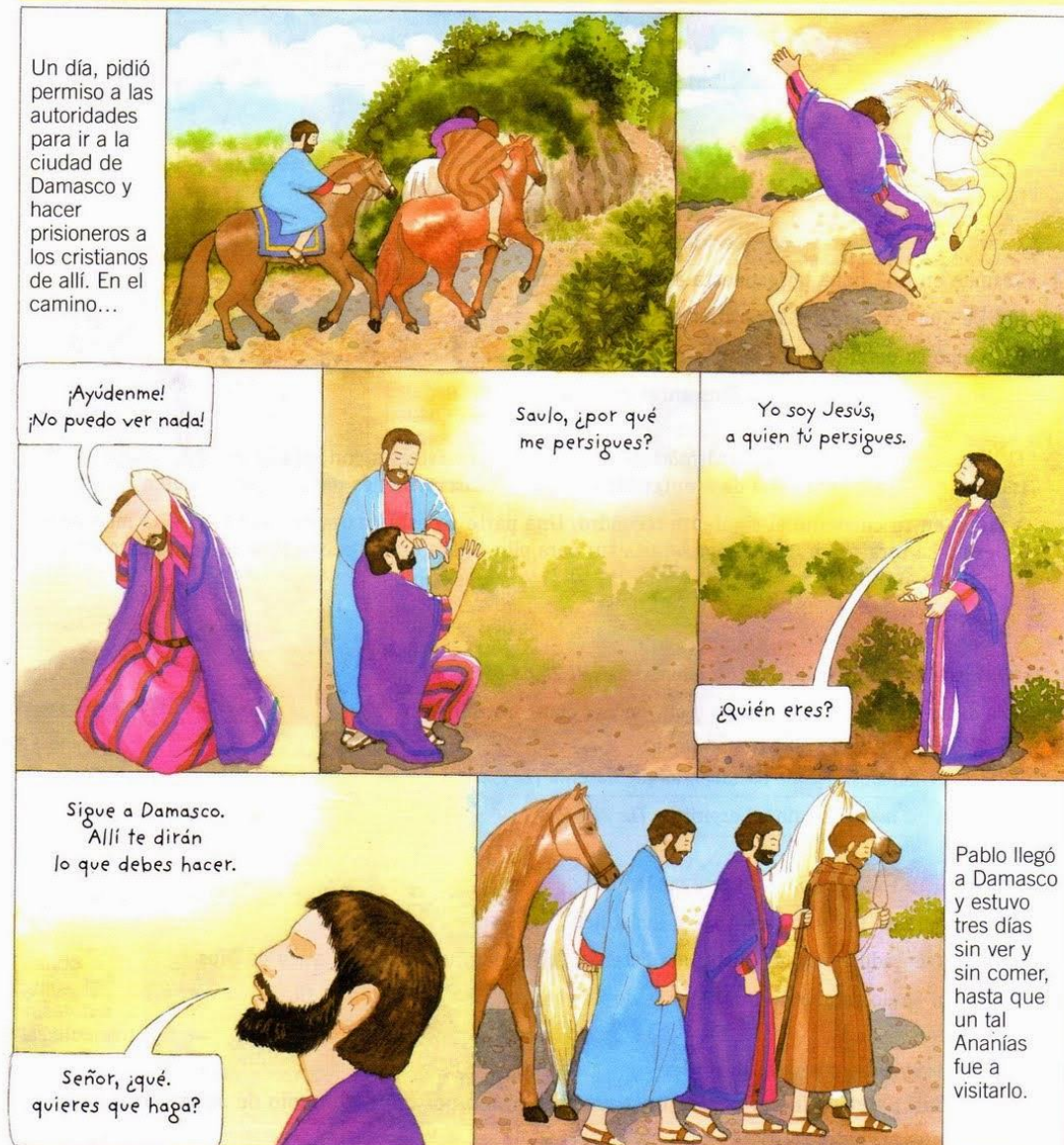
Uno de los personajes más importantes en la formación de estas comunidades cristianas junto con San Pedro, fue San Pablo.

San Pablo, que antes de convertirse al cristianismo se llamaba Saulo no era un apóstol de Jesús y además se dedicaba a perseguir a los cristianos. Aquí os dejo su historia para que veáis lo que le ocurrió para pasar de **ser Perseguidor** de cristianos a **ser perseguido**.

San Pablo, de perseguidor a apóstol

San Pablo es uno de los personajes más importantes de la historia del cristianismo. Fue un viajero incansable que, allí por donde iba, anunciaba el mensaje de Jesús y fundaba numerosas comunidades cristianas. Pero al principio no fue así; antes de hacerse cristiano, se dedicó a perseguir a los cristianos y a llevarlos a los tribunales para que fueran juzgados.

San Pablo nació en Tarso, una ciudad de Asia Menor, famosa por su ambiente cultural. Se llamaba Saulo (Pablo en castellano) y pertenecía al grupo de los fariseos. Cuando murió Esteban, Saulo era un joven que residía en Jerusalén donde, además de estudiar, se dedicaba a defender la religión judía y a perseguir a los cristianos.

<http://www.religionaula.blogspot.com/>

Pablo anunciaba sin descanso la salvación de Jesús. Fundó comunidades cristianas por todas partes, a las cuales escribió de vez en cuando. Sus cartas están entre los libros del Nuevo Testamento. Murió martirizado en Roma en tiempos del emperador Nerón.

Actividades

- 1 Di qué frases son verdaderas y cuáles falsas:
 - a) Pablo fue uno de los doce apóstoles que convivieron con Jesús.
 - b) Pablo persiguió a los cristianos antes de encontrarse con Jesús.
 - c) Pablo no se hizo cristiano a pesar de haberse encontrado con Jesús.
 - d) Pablo anunció el mensaje de Jesús de palabra y por escrito.
- 2 ¿Por qué Jesús le dijo a Pablo que era a él a quien perseguía? ¿Cómo podía ser así, si Jesús no vivía en la tierra?
- 3 ¿Por qué cuando Pablo empezó a hablar públicamente de Jesús algunos no se fiaban de él?

Jesús eligió a san Pablo para que, en vez de perseguir a los cristianos, dedicara su vida a anunciar por todas partes el mensaje de la salvación.

San Pablo, apóstol

Pablo nace en una familia judía de Tarso, en Cilicia (la actual Turquía oriental). Recibe el nombre de Saúl y el nombre romano de Pablo (quizás porque su padre había adquirido la ciudadanía romana). Fue educado en Jerusalén habiendo recibido del rabino Gamaliel una enseñanza rigurosa de la Ley. Saulo, que defendía con celo "las tradiciones de sus padres" pudo haber pertenecido al grupo de los zelotes. Siendo joven estuvo presente en el martirio de san Esteban. Saulo aprobaba su muerte. Aquel día se desató una gran persecución contra la Iglesia y Saulo se convirtió en perseguidor de los cristianos.

Hasta que un día, yendo camino a la ciudad de Damasco...

(busca Hech. 9, 3-6 y completa)

"De repente lo rodeó una gran luz que venía del cielo. Cayó al suelo y oyó una voz que le decía:

.....
Él preguntó:

Y la voz:
.....
.....

En ese momento Saulo se convierte en cristiano.

De allí a tres años, va a Jerusalén para conocer a Pedro y permanece quince días en su compañía.

Pedro le enseña todo lo que ha vivido y aprendido de Jesús y que Pablo no conoce.

Luego se dirige a Tarso, donde vuelve a su oficio de fabricar tiendas y sigue proclamando su fe en la sinagoga.

Encetem el mes de Juny i ens queda menys per a tindre vacances de veritat. Anem poc a poc però anem fent.

LOS REFRANES Y SU SIGNIFICADO

➤ Completa los siguientes refranes y después escribe su significado.

Aunque la mona se vista de seda, _____.

El que se fue a Sevilla _____.

El pez grande _____.

En boca cerrada _____.

Gato con guantes, _____.

Juego de manos, _____.

Lo cortés no quita _____.

Muerto el perro, _____.

Zapatero a _____.

NARRACIÓN A PARTIR DE UN REFRÁN

➤ Escribe una historia a partir del siguiente refrán.

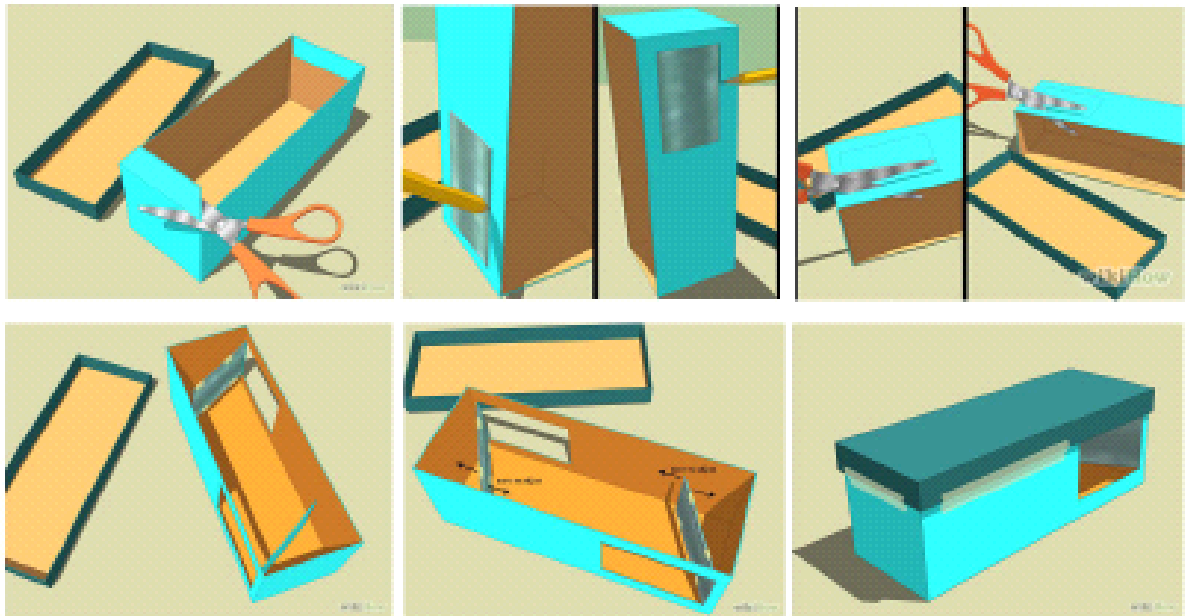
*Al mal tiempo,
buena cara*

EL PERISCOPIO

➤ Lee el siguiente instructivo.

- 1.- Cortar con unas tijeras la parte superior de la caja.
- 2.- Colocar un espejo en un extremo de la caja y marcar el contorno con un lápiz. Hacer lo mismo con el lado opuesto de la caja. Observar la ilustración.
- 3.- Cortar sólo tres de los cuatro lados que se marcaron del contorno de cada espejo, para tener ventanas que se abran y se cierren.
- 4.- Colocar los espejos de manera inclinada dentro de la caja de cartón, de manera que queden encontrados.
- 5.- Mover los espejos hasta que se pueda observar por la ventana superior al momento de mirar por la ventana inferior.
- 6.- Utilizar cinta para sujetar los espejos en la posición exacta.
- 7.- Colocar una tapa sobre la caja de cartón y sellarla con cinta.
- 8.- Pintar y adornar el periscopio al gusto.

EL INSTRUCTIVO EN IMPERATIVO

El periscopio es ese instrumento que utilizan los submarinos para poder ver por encima de la superficie del mar cuando están sumergidos. Están formados por una serie de lentes y de prismas ópticos. Nosotros podemos construir uno más sencillo con un par de espejos y una caja de cartón.

- Lee el instructivo anterior y cambia las indicaciones al modo imperativo. Puedes hacer algunos cambios en la redacción sin que se pierda el contenido de la instrucción. Observa el ejemplo.

	1.- Corta la parte superior de la caja utilizando unas tijeras.
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	
	

LA RECTA NÚMERICA

Cuando se quiere ubicar números en la recta numérica y se conoce la posición de dos de ellos, pueden identificarse el número de unidades que existe entre esos dos números y usar esta medida para determinar dónde están los otros. Por ejemplo:

Entre el 5 y el 9 hay cuatro unidades, la mitad de éstas es 2, y el número ubicado en esa mitad es el 7. Con esa medida también se puede ubicar el 3 antes del 5, el 11 después del 9, y así sucesivamente.

➤ Ubica los siguientes números en la recta numérica.

a) 10, 20, 25, 49, 60.

b) 15, 5, 80, 50, 35.

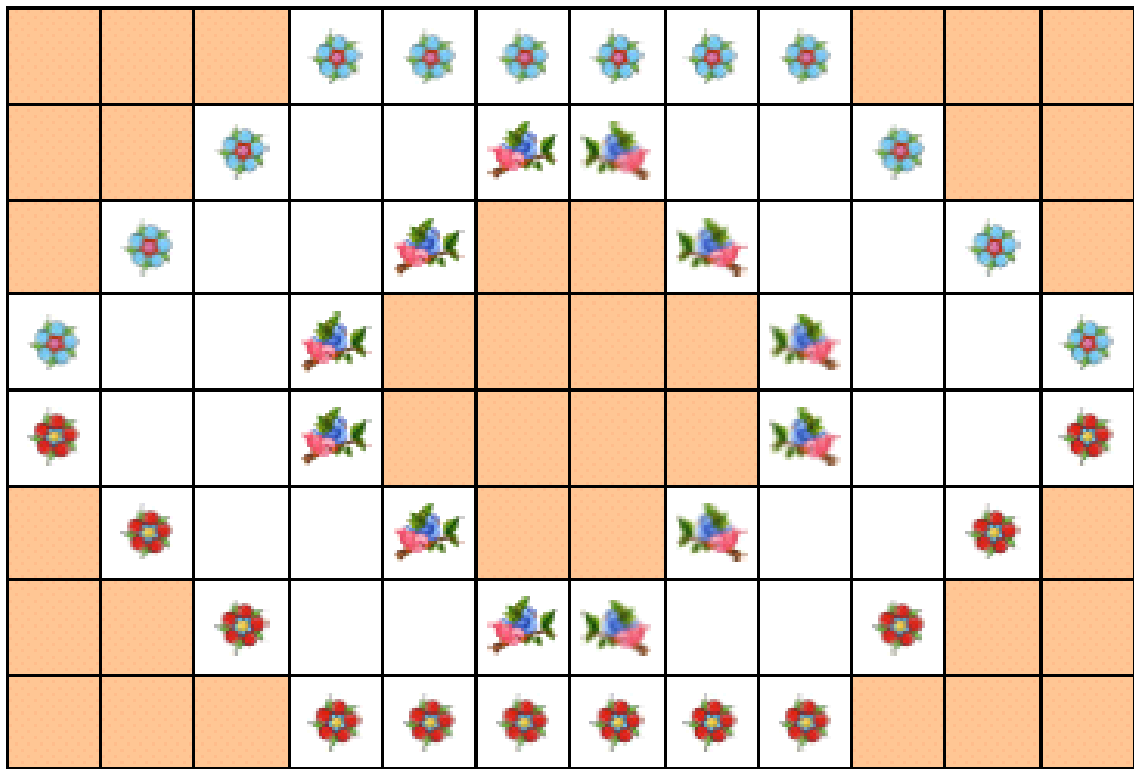

c) 75, 90, 120, 240, 300.

CALCULA FRACCIONES

➤ Observa la siguiente imagen que representa el patio de una casa.

➤ Responde a las siguientes preguntas.

¿Cuántos mosaicos tiene el patio anterior? _____

¿Cuántos mosaicos de flores hay en el patio? _____

¿Qué fracción del patio representan los mosaicos con flores? _____

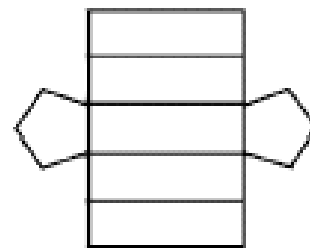
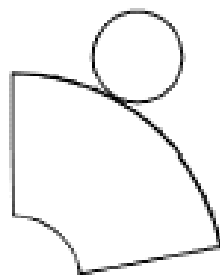
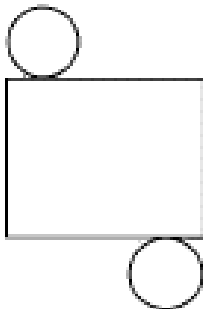
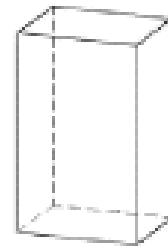
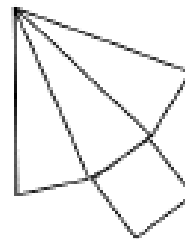
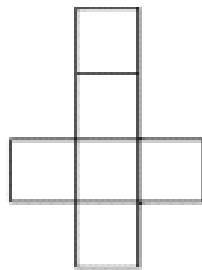
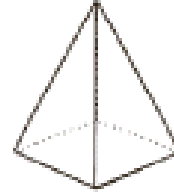
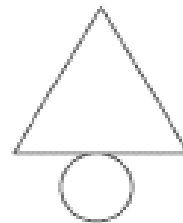
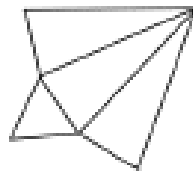
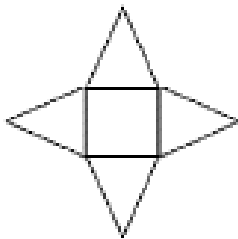
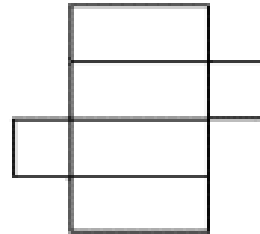
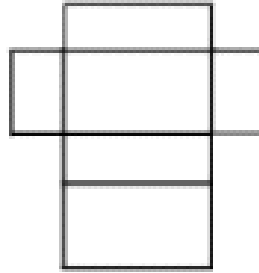
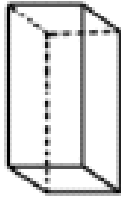
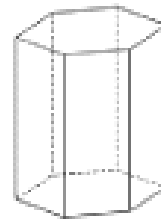
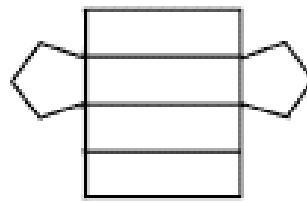
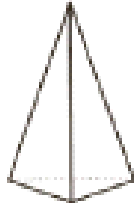
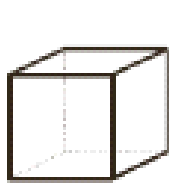
¿Qué fracción del patio representan los mosaicos sombreados? _____

¿Cuál es la fracción que representan los mosaicos blancos? _____

¿Y los mosaicos con pájaros? _____

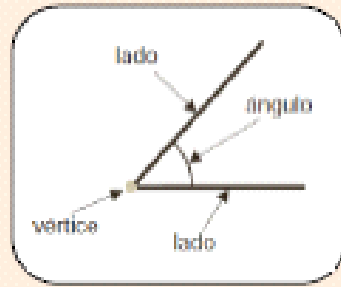
FIGURAS Y CUERPOS GEOMÉTRICOS

➤ Colorea del mismo color el cuerpo geométrico con su representación plana.

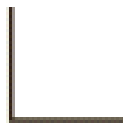

ÁNGULOS

Un ángulo es la apertura formada por dos semirrectas, también llamadas lados, que parten de un origen común, llamado vértice. Si giras el lado hacia el segundo hasta que se superpongan, la medida del giro indicará la magnitud del ángulo.

Observa y recuerda

ángulo recto

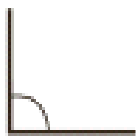
El ángulo menor que un ángulo recto se llama **ángulo agudo**.

El ángulo mayor que un ángulo recto se llama **ángulo obtuso**.

➤ Escribe si el ángulo es agudo, recto u obtuso.

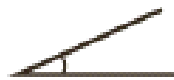
1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

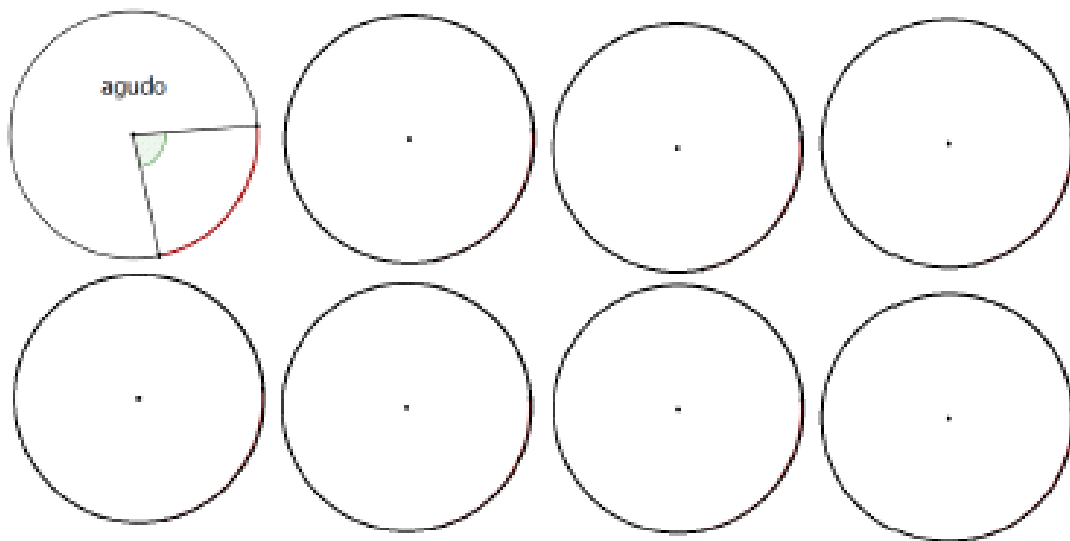

10)

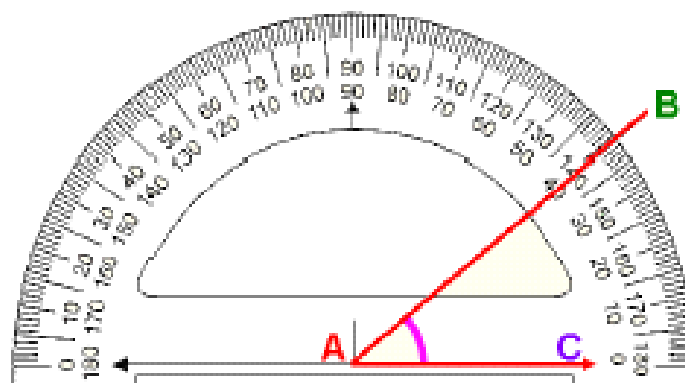
ÁNGULOS

- En las siguientes circunferencias traza ángulos que tengan una apertura diferente. Después escribe si se trata de un ángulo agudo, recto u obtuso. Observa el ejemplo.

Para medir las distintas aperturas en los ángulos, existe un instrumento llamado transportador. La unidad de medida de los ángulos se llama grado (°).

El transportador utiliza un sistema sexagesimal que divide el giro completo o el ángulo total en 60 arcos de 60 grado, por lo tanto, el giro completo mide 360 grados.

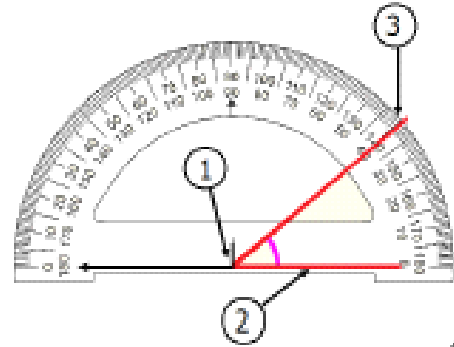

¿CÓMO MEDIR CON EL TRANSPORTADOR?

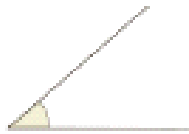
Paso 1. El centro del transportador se coloca sobre el vértice del ángulo que se va a medir.

Paso 2. Se hace coincidir uno de los lados con la línea horizontal del transportador, de tal manera que quede alineado en el grado 0.

Paso 3. Leer en el círculo graduado el valor marcado por el otro lado del ángulo.

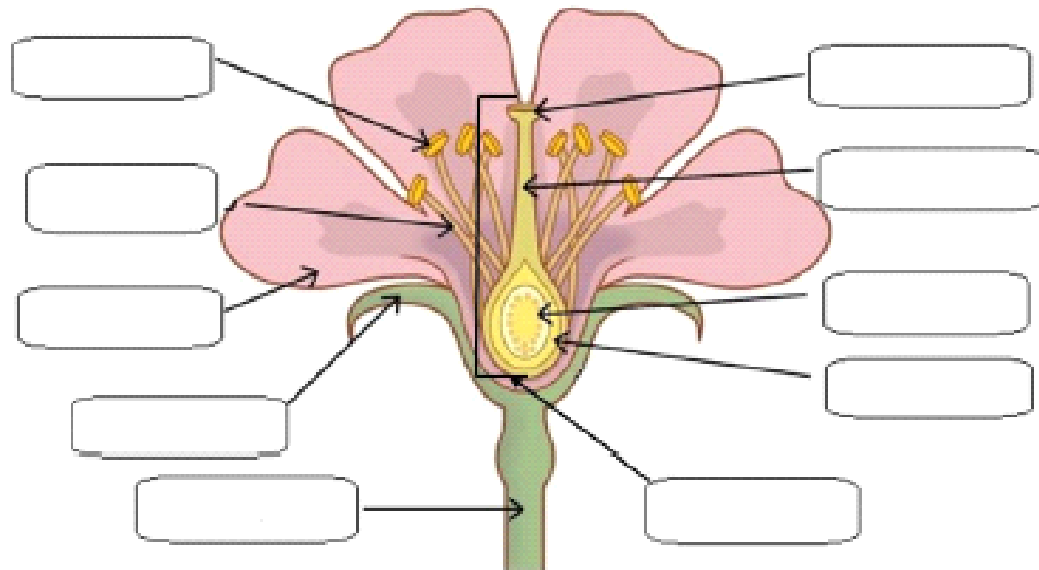
➤ Mide con el transportador los siguientes ángulos. Expresa su medida en grados.

➤ Traza un ángulo de 120° y otro de 30° .

REPRODUCCIÓN EN PLANTAS

➤ Encuentra en la sopa de letras las palabras para completar el esquema.

F	N	U	M	Y	F	L	C	Q	B	V	W	K	I	Ñ	J	C	K	Z	F	X	R	B	N	K
X	S	H	U	C	N	U	H	E	Z	K	R	F	N	A	F	A	G	T	B	H	H	X	C	D
F	D	Q	T	P	R	M	P	T	C	F	P	P	S	O	L	U	V	O	Y	Z	C	R	V	O
V	C	E	U	T	M	G	B	E	C	V	P	F	J	X	S	I	A	I	Z	I	L	A	C	U
E	R	R	H	B	B	A	Q	S	Z	Z	F	Y	D	V	B	B	E	Q	F	S	M	M	H	E
D	A	P	R	G	H	H	Q	T	B	R	L	C	B	L	H	Ñ	L	O	R	M	T	G	N	S
G	P	O	I	P	Q	Ñ	F	I	L	A	M	E	N	T	O	X	E	D	I	B	S	I	L	T
C	T	T	I	O	A	K	G	L	R	L	I	F	S	Y	W	E	T	U	B	Q	E	T	H	A
X	O	I	R	A	V	O	Q	O	Q	O	Z	E	Y	E	G	C	V	F	S	K	P	S	S	M
D	L	D	G	A	E	W	J	I	G	R	C	Y	J	C	C	B	N	Y	T	Ñ	A	E	U	B
K	A	M	L	R	G	F	Y	F	O	O	O	N	C	W	V	A	M	X	V	Z	L	T	E	R
J	T	S	Z	E	R	T	I	J	B	C	T	Q	L	O	R	Ñ	C	A	X	U	O	Z	M	E
F	E	M	Ñ	T	S	M	J	P	C	Z	B	Ñ	Ñ	A	J	V	X	H	T	I	A	O	D	Y
A	P	D	A	N	H	H	T	O	L	I	T	S	I	P	S	R	P	A	B	U	G	V	F	Q
B	R	C	U	A	L	U	Ñ	K	O	O	D	H	O	M	B	Ñ	R	X	T	Q	K	I	Y	O
R	G	L	K	L	I	W	H	E	O	O	I	O	L	U	C	N	U	D	N	E	P	Y	N	U
Y	Y	Ñ	F	I	X	V	Ñ	W	U	Ñ	D	F	D	H	W	N	X	O	Y	J	R	R	N	D
H	S	C	R	D	A	L	Ñ	D	Ñ	R	A	Y	K	Q	E	Q	M	O	L	P	A	E	S	R

¿JUSTICIA O INJUSTICIA?

➤ Escribe algunos casos de injusticias en la escuela.

➤ Escribe qué se puede hacer para solucionarlos.

